

COÖRDINATOR: EVENWICHTSKUNSTENAAR OF ZWAARGEWICHT

De nieuw te benoemen coördinator zal moeten opereren in een precair evenwicht tussen de diensthoofden in zijn beheerssfeer en het college van bestuur. De bevoegdheden die hem in het jongste ontwerp beheersreglement zijn gegeven lijken desalniettemin verder te gaan dan het adviesbureau Twijnstra Gudde hieromtrent voorstelde.

Het beheersreglement dat in april van dit jaar door het college van bestuur werd gepresenteerd ontbeert de uitwerking op allerlei punten. Het wachten was toen nog op het rapport van het adviesbureau Twijnstra Gudde over de coördinatieproblematiek binnen de instelling. De resultaten van die rapportage moesten later in het uiteindelijke beheersreglement verwerkt worden. Dat is met dit nieuwe ontwerp dus gebeurd. Naast de vijf facultaire beheerssfeerseenheden komen er twee op centraal niveau. De secretaris van de universiteit, momenteel drs. B. Niessen, wordt directeur/beheerder van de ene eenheid, de coördinator wordt directeur/beheerder van de andere.

In de eerste beheerssfeerseenheid zijn het bureau van de universiteit en de interfacultaire diensten ondergebracht. Bij die laatste hoort nu definitief de dienst informatievoorziening (DIV). Twee andere diensten die nog geen bestemming hadden gevonden zijn in overeenstemming met Twijnstra Gudde ingedeeld bij het bureau van de universiteit: dat zijn de diensten algemene en juridische zaken (AJZ) en voorlichting. Ook civiele zaken hoort bij het bureau.

De tweede centrale beheerssfeerseenheid omvat de beleidsadviesdiensten: personele zaken, financiële zaken,

planning, ontwikkeling en beleid; bouwzaken en technische dienst; studentenzaken; administratieve organisatie en automatisering.

Hierarchisch

In het beheersreglement is vermeden om deze twee centrale beheerssfeerseenheden formeel hiërarchisch boven de diensthoofden te stellen. Diensthoofden worden aangesteld door het college van bestuur en moeten daaraan ook een keer per jaar verantwoording afleggen. Aan de andere kant echter verlenen de diensten wel "onder leiding van" respectievelijk de secretaris en de coördinator "bijstand aan het college inzake...", en dan volgt een opsomming van niets anders dan de essentiële taken van die diensten. Bovendien kunnen secretaris en coördinator aan de hun toevertrouwde diensten "aanwijzingen geven terzake van de opgedragen taken en de toevertrouwde middelen." Diensthoofden zijn ook verantwoordelijk jegens secretaris of coördinator voor de "bijstand aan het college van bestuur" en voor de organisatie en coördinatie van de taken van de dienst. Die formuleringen laten weinig andere interpretatie toe dan dat de twee centrale beheerssfeerseenheden een flinke vinger in de pap zullen krijgen en dat er nu dus toch de facto

een extra 'managementslaag' tussen het college en de diensten kan ontstaan. Twijnstra Gudde had zorgvuldig vermeden om de beheerssfeerseenheden boven de diensthoofden te plaatsen.

Het college zal ingeval van conflicten tussen diensthoofden en hun directeur/beheerder wel de doorslag geven. De verhouding tussen de coördinator en de secretaris moest volgens Twijnstra Gudde gelijkwaardig zijn. Die visie klinkt door in het beheersreglement: formeel is hun positie gelijk, hetgeen betekent dat vooral het gewicht van de aan hun zorgen toevertrouwde diensten in de praktijk bepalend zal zijn voor de relatieve invloed van deze centrale beheerssfeerseenheden. De beleidsadviesdiensten worden in het algemeen als 'zwaardere' diensten gekenschetst. Dat de coördinator een gewichtiger rol gaat spelen is ook af te leiden uit zijn voorzitterschap van het overleg van facultaire directeuren, waarvoor hij tevens de agenda vast zal stellen. De verhouding van de coördinator tot deze directeuren is niet erg uitgekristalliseerd. Hoe de coördinator het deconcentratieproces moet gaan begeleiden (behalve dan door overleg) is evenmin uit dit reglement te destilleren.

Wammes Bos

PATIËNTENGEGEVENS SLINGEREN IN BMC

Vorige week is op de begane grond van het Biomedisch Centrum een grote stapel formulieren met patiëntengegevens gevonden. Ze lagen in een hoek, waar gewoonlijk een gele papierbak staat. Ze blijken oorspronkelijk afkomstig van de afdeling Algemene Heelkunde. Het merendeel is voorzien van naam en adres van de patiënt. Verder zijn ondermeer de naam van de behandelende arts, de diagnose en operatie-gegevens beschreven. Een klein aantal papieren, waarop ook de naam van de patiënt, plus data van opname, ontslag en eventueel overlijden, bevat gecodeerde gegevens, bestemd voor invoer in een computer.

Alle papieren zijn uit 1979. Zij zijn ongeveer zes jaar geleden gebruikt voor onderzoek door een ex-medewerker van het BMC. Hij werd destijds tot tweemaal toe ernstig berispt, omdat hij slordig met patiëntengegevens was omgesprongen. Naar aanleiding hiervan zijn algemene maatregelen genomen om be-

scherming van privacy van patiënten zoveel mogelijk te waarborgen. Inmiddels is de medewerker drie jaar geleden van baan veranderd. Het is een raadsel waar de papieren nu opeens vandaan komen en wie ze zo achteloos in de gang heeft gedeponereerd. Volgens Algemene Heelkunde is bij het vertrek van de medewerker slechts een deel van de door hem gebruikte papieren gevonden en teruggebracht naar het medisch archief van het ziekenhuis. Naar de rest is vergeefs gezocht. De heer M. Mares, hoofd van de medische administratie, vindt het een kwalijke zaak dat dergelijke papieren, waarschijnlijk gevonden bij het opruimen van een kast of bureau, zomaar bij een prullebak terecht komen en door de vinder niet teruggestuurd zijn naar de betreffende afdeling of het archief. In het archief worden patiëntengegevens onbepaald bewaard. Algemene Heelkunde is erg verlegen met de vondst. Dergelijke gegevens vallen onder het medisch be-

roepsgeheim. Met nadruk wijst men erop, dat dit voorval een ontoelaatbaar incident is en geen systematische slordigheid. De strengere maatregelen zorgen ervoor dat dergelijke gegevens nu in principe niet meer het ziekenhuis uitkomen. Bovendien moeten én de verantwoordelijke arts én assistenten die de gegevens voor verder onderzoek gebruiken tekenen voor teruggave aan het archief. Ook het aantal exemplaren dat het archief uitgaat, is beperkt tot maximaal 5. Studenten mogen patiëntengegevens alleen inzien in het medisch archief.

Geheimhouding van patiëntengegevens is een groot probleem. Ook als er geen namen genoemd worden, zoals bijvoorbeeld op het operatieprogramma of tijdens patiëntenbesprekingen, kunnen mensen die kwaad willen vrij eenvoudig uit de gegevens opmaken over wie het gaat.

Toch maakt het groot verschil of medische gegevens over mensen intern bekend zijn, of dat zij met

Pagina 3

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-888468

Achtste jaargang, nummer 5, 24 september 1987

Inhoud

Advertentiecampagne

Aanstaande zaterdag presenteert de RL zich weer paginagroot in Volkskrant, NRC-Handelsblad en alle Limburgse en Brabantse kranten. 'Made in Maastricht' was vorig jaar de kreet die aanstaande studenten naar de voorlichtingsdagen in Maastricht moest lokken. Verander slechts een woordje en dan staat er iets verassend nieuws: 'Geleerd in Maastricht'. De universiteit is een produkt waarvoor de student kan kiezen.

Pagina 5

Overbedeeld

Tegelijk met het Hoop, dat vorige week naar buiten werd gebracht, rolde er bij de universiteiten ook een 'analyse van de instelling' in de bus. Voor de RL kan er in die analyse af en toe zelfs een complimentje af: voor het onderwijssysteem, het hoge rendement, het interdisciplinaire karakter van het onderzoek en het aantal dissertaties. De medische faculteit deelt niet in dit laatste compliment. Bovendien legt deze faculteit een onevenredig groot beslag op personele en materiële middelen van de universiteit, meent de minister.

Pagina 6

Filosoferen

Na nog een week langer nadenken volgt nu dan toch het in de vorige Observant aangekondigde verslag van de negende filosofiedag, die twee weken geleden in Maastricht plaatsvond. Zo'n 150 jonge Nederlandse en Vlaamse wijzen wisselden er hun ideeën uit. Op pagina 6 een volstrekt willekeurige impressie van enige lezingen.

Pagina 12

Hardgekookte verzetsheld in de turf

Jos Kleinjans
Het acces van
Meijel

Jos Kleinjans, docent aan de vakgroep Humane Biologie, is na 5 detectiveromans die hij samen met een studievriend publiceerde onder het pseudoniem J.J. de Logte voor zichzelf begonnen. De harde detective is een harde soldaat met een blanke pit geworden, die in de peel zichzelf tegenkomt.

naam en toenaam voor het grijpen liggen. Een voor de hand liggende oplossing lijkt het gebruik van codenummers in plaats van namen en adressen bij het gebruik voor onderzoek. Een dergelijk systeem wordt gehanteerd door het IKL (Integraal Kankercentrum Limburg). Patiëntgegevens die daar naar buiten gaan, zijn anoniem, zolang de sleutel tot de codenummers geheim

blijft. Men moet wel heel veel kwaad willen, om daarvoor in te breken in het computersysteem. Momenteel wordt er door het medisch archief bekeken of het mogelijk is een aparte afvoer te verzorgen van elk papier waarop persoonlijke aantekeningen van patiënten staan genoteerd.

Lucia Geurts

Galerie Adriana te THORN
„Kraekermolen”,
Beekstraat 13
19 sept.-25 okt. 1987
Braziliaanse naieven

Open: zaterdag en zondag van 14.00-18.00 uur, en na tel. afspraak, tel. 04756-2487.

Havenstraat 19 Keuken: 17.00-24.00
6211 GJ Maastricht tel. 043-213364

Gesloten: zondag, maandag en feestdagen.

Keuze uit 10 rode en 7 witte wijnen per glas vanaf f 3,50.

29 september t/m 3 oktober
MENU À f 25,-
Parelhoenpaté met een kleine salade
☆☆☆
Scholfilet in rode wijnsaus
☆☆☆
Lauwarme, omgekeerd gebakken appeltaart met vanillecrème

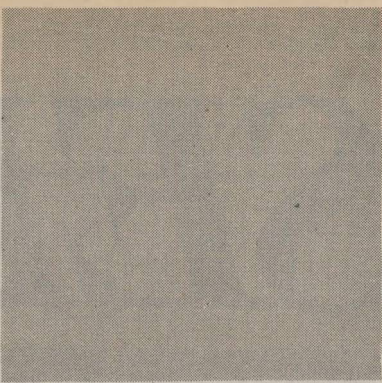
22 t/m 26 september
MENU À f 25,-
Warme vispaté met botersaus
☆☆☆
Varkenslende met pruimen in roomsaus
☆☆☆
Kwarktaart met aardbeien

ECONOMIE GENEESKUNDE GEZONDHEIDS- WETENSCHAPPEN RECHTEN...

DE BOEKEN BIJ BERGMANS

BOEKHANDEL Bergmans

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

paarltsjes

De Oppascentrale voor gehandicapte kinderen in Maastricht en omstreken zoekt studenten die als vrijwilliger willen meedoen aan een van de volgende activiteiten:

- Begeleiding bij speelmiddagen (één zaterdagmiddag per maand)
- Praktische thuishulp (oppassen of licht verzorgend werk).

Tevens zoeken wij gastgezinnen, die af en toe voor korte tijd een gehandicapt kind in huis willen nemen.

Voor aanmelding of informatie: Lenie Etmans, Horlogiersdreef 15, tel. 043-474186 of Nelleke Bosman, Apollohof 111, tel. 043-479472.

Te koop: Renault 4 GTL, 1979, 150.000 km. f 400,-, tel: 04404-1874

Het cultureel Uithuro Rusland Stichting CIRC presenteert: spannende reizen naar de SU, bv. avantgarde-mode in Moskou 17-23 okt. vanaf Schiphol alles incl. f 1030,-. Bel snel 020-253528

Te koop Zutendaal, Kapelveldstraat 29. Schitterend vrijstaand landhuis. Opp. 1300 m2 aan rand bos. Indeling: grote hal en living, inpandige garage, slaapkamer, badkamer + toilet, eikenhouten keuken. Te verd.: studio, 2 slaapkamers, toilet en bergingen. Prachtige tuin, rondom terrassen en tuinhuis. Alles dubbel glas. In perfecte staat. Prijs f 250.000,- k.k. Inlichtingen tijdens kantooruren 043-219005, vragen naar de heer Durlinger.

Te koop: Stereo-installatie Sony, bestaande uit pick-up, tuner, 50W. versterker, audiotoren en twee boxen. In goede staat. Prijs f 450,00. tel. 887777, tst. 222 of 219907.

Het cultureel Uithuro Rusland Stichting CIRC presenteert: spannende reizen naar de SU, bv. avantgarde-mode in Moskou 17-23 okt. vanaf Schiphol alles incl. f 1030,-. Bel snel 020-253528.

Te koop leuk, gezellig tweezitsbankje in gedekt bloemdesign. Moet weg! Koopje: f 125,00. Bel John: 04406-40487.

Gevraagd: Rokende mannen tot 35 jaar voor een onderzoek naar de invloed van roken op de bloedingstijd. De bepaling is pijnloos. Het bloedverlies minder dan 2 ml. Locatie: BMC, tijdsduur: ca. 90 min. (op afspraak). Margitta Kampman, tel. 888536.

Gratis naar Amsterdam, bel woensdag 020-259851.

In de weekends loopt er een StudentenLijntje van/naar Nijmegen, Groningen, Amsterdam, enz. Bel woensdag 020-259851.

Te koop: Massieve grenen salontafel 1mx1m, blad dikte 12 cm. totale hoogte 35 cm. Prijs f 300,00, tel. 610047.

Kamer te huur aangeboden in centrum Maastricht van 1-10-'87 tot 1-1-'88. f 325,00 per maand. Bel 043-888111 (werk), of 043-210972 (privé).

Te koop gevraagd: ruime (half)vrijstaande woning met 3 à 4 slaapkamers en (lieft grote) tuin in omgeving Maastricht. Prijs ca. f 150.000 - f 200.000. Tel. 888361, bgg, 04765-2694.

Buro blind dates "Gate seven": coördinatrice Corinne, tel. 214008.

Een nieuw jaar met ontspannen voornemens: vanaf volgende week weer data van massagecursussen, lezingen en verbijsterende workshops. Info Luuk, tel. 630626, Otto tel. 613575.

Te koop gevraagd kinder-judopak maat 116 of 122 Marlies Romero Bouwzaken en Technische Dienst, tel. 887777, tst 253 op wo. do. vr. ma. en di. thuis 043-434053.

Gevraagd oude jaargangen Medisch Contact en Tijdschrift v. Sociale Geneeskunde. J. Wöretshofer, tel.: 043-8888, toestel 207 ('s avonds: 043-611704).

De limbo-express rijdt weer. Bel woensdag 020-259851.

Wij zijn bezig met het opstarten van een cultureel c.q. Swingcafé. Wie heeft er interesse om ons hierbij te helpen? Bel: 252986 (Roland) of 21400 (Ardine).

Bel voor typewerk van werkstukken, scripties en manuscripten Yvonne Winkelman, tel. 045-252920.

Te koop gevraagd: in goede staat verkerende piano. Bel Lionekke: 252270

Te koop: Oud eiken bed en matras, 1.30 x 2.00 m, f 300,-. Tel: (888)401 of 043-621008

Boekhandel
DE TRIBUNE
Kapoenstraat 8
6211 KW Maastricht
Telefoon (043) 251978

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Tongersestraat 53, kamer 316, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Telefoon: 043-888468. (doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaff
Ton Hameleers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Johan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Jos van den Broek
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Judith Habets
Ton Hameleers
Evelyn de Leeuw
Jan Mokenstorm
Paul Pinxten
Jannie Ritico
Dorien Rodenrijs

Redactie-assistente
Liesbeth van Hoet

Foto's
Franco Gori
Fotopersburo Widdershoven
Fotopersburo Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Advertenties
Advertenties (behalve Paarltsjes): Yvonne Stevens, tel. 043-624938, werkdagen bereikbaar na 18.00 uur. Tarieven op aanvraag.

Paarltsjes
Paarltsjes opgeven bij de redactie. Voor medewerkers en studenten gratis, anderen f 7,50. Paarltsjes waarin onroerend goed te koop wordt aangeboden f 25,00 (max. 50 woorden).

Mededelingen
Mededelingen voor de mededelingenpagina's doorgeven aan Frank Speet, Dienst Voorlichting, tst 319.

Abonnement
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,00 per jaar.

Universitaire Pers
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Universitaire Pers, samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Delta (Delft), Univers (Tilburg), Cursor (Eindhoven), Universiteitsblad Twente, KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitskrant Groningen en het Wagenings Universiteitsblad.

UP-korrespondenten: Bert Bakker, Esther Hageman.

Zondags zin in een lekkere vlaai?

Wij zijn open van 10.00-14.00 uur, iedere zondag.

Uw bestellingen worden vers gebakken.

Stationsstraat 5
6221 BM Maastricht
Tel. 214550

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur. Tel. 214550.

Campagne "wegens succes geprolongerd"

NIEUWE ADVERTENTIES MIKKEN OP DE STAD MAASTRICHT

Komende zaterdag ruimen de Volkskrant, NRC Handelsblad en alle Limburgse en Brabantse kranten weer een hele pagina in voor de Rijksuniversiteit Limburg. Onder de kop "Geleerd in Maastricht" worden de leerlingen van de hoogste klassen in het VWO opgewekt zich aan te melden voor de voorlichtingsdagen in november. De wervende teksten worden opgesierd met mooie plaatjes van de universiteit en van het leven in bourgondisch Maastricht. Midden op de pagina prijkt een blonde serveerster die een dienblad vol alcoholhoudende heerlijkheden torst en daaronder is het uithangbord van café 'T Tönneke afgebeeld. Geleerd in Maastricht...

De paginagrote advertenties worden de komende tijd gevolgd door kleinere vervolgadvertisingen voor de afzonderlijke faculteiten. De kosten van de campagne zijn gelijk aan die van het vorig jaar: 300.000 gulden. Dat bedrag is vorig jaar een prima besteding geweest, stellen de heren Offermans (hoofd dienst voorlichting) en Bakker (firma Blauw & Blank, specialisten in corporate communications) met vol-doening vast. De bewijsstukken worden tegelijk met de aankondiging van de nieuwe campagne uitgedeeld: het aantal inschrijvingen is gestegen van ruim negenhonderd tot ruim dertienhonderd en het eerstejaars. En die groep is voor het eerst niet overwegend Limburgs, maar van buiten de provincie. Offermans en Bakker weten dat een deel van die ontwikkeling te verklaren is door het loslaten van de numerus fixus voor gezondheidswetenschappen, maar bij de andere faculteiten blijven genoeg effecten over die volgens hen zijn toe te schrijven aan de reclamecampagne van vorig jaar. Vooral de economen, die ook nog op eigen initiatief studenten hebben geronseld, zitten sterk in de lift. Zij trokken vorig jaar nog geen 200 eerstejaars, maar vorige week hadden zij al bijna 350 nieuwe studenten kunnen noteren voor het zopas begonnen studiejaar. Van hen komt iets meer dan de helft van buiten Limburg. Vorig jaar was het percentage niet-Limburgers nog geen 25%. Het aandeel van de vrouwelijke studenten blijft ongeveer 25%.

De juristen zitten na enkele moeilijke jaren, waarin zij deelden in de landelijke misère, weer in de lift. Zij hebben tot nu toe 335 nieuwe studenten kunnen binnenhalen, vijftig meer dan vorig jaar. Bijna de helft (48%) is van het vrouwelijk geslacht. Zoals we al eerder gemeld hebben is de meest spectaculaire stijging van het aantal eerstejaars geboekt door de faculteit der gezondheidswetenschappen. De verwachting is dat dezer dagen de grens van de vijfhonderd wordt gepasseerd: een verdubbeling ten opzichte van het vorig jaar. In procenten berekend is gezondheidswetenschappen ook landelijk de grootste stijger. Dat is niet het enige record: gezondheidswetenschappen is landelijk gezien ook de studierichting met het hoogste percentage vrouwen, namelijk 71%.

Gericht adverteren

Bakker en Offermans zijn niet bang het geheim van de smid te verklap-

Bakker (rechts) en Offermans: advertentie alleen maar begin van werving (foto Franco Gori).

pen. "Je moet je realiseren", zegt Bakker, "dat de universiteit een product is, waarvoor je als scholier kunt kiezen. Daarom moet je in de gaten houden dat je je van tijd tot tijd richt tot de zestien-, zeventien- en achttienjarigen, die op een gegeven moment voor de beslissing komen te staan aan welke instelling ze het best verder kunnen gaan. Op dat moment moet je hen je sterke punten onder ogen brengen". Dit jaar worden de studie-opzet en de stad Maastricht in de advertenties als lokkertjes gebruikt. "Je gaat geen rechten studeren aan de RL of aan de Erasmusuniversiteit; je gaat naar Rotterdam of naar Maastricht", vindt Bakker. Hij ziet grote voordelen in zo'n aanpak: "Tot nu toe hebben de universiteiten niet veel meer van hun advertenties gemaakt dan aankondigingen van voorlichtingsdagen. Ik denk dat de anderen evenveel geld aan die advertenties uitgeven als wij, maar er bestaat bij hen te veel schroom om zich rechtstreeks tot de aankomende studenten te wenden. Limburg is de eerste geweest die dat wel gedaan heeft. We verkopen de universiteit niet als een wasmiddel; we zeggen gewoon wat de sterke punten zijn van Maastricht".

Stimulerend

Bakker en Offermans voegen daar onmiddellijk aan toe dat een advertentie alleen maar het begin is van

de werving. "Het eerste doel is zoveel mogelijk mensen naar de voorlichtingsdagen te krijgen. Vervolgens moet je natuurlijk op die dagen zo goed mogelijk te voorschijn komen, anders werkt zo'n campagne averechts. En de universiteit moet er vervolgens voor zorgen dat zij waarmaakt wat zij in haar voorlichting heeft beloofd. Zo bezien kan een campagne ook stimulerend werken voor de mensen die hier onderwijs en onderzoek verzorgen. Zij voelen zich meer verplicht de universiteit levendig te houden".

Bakker gelooft niet dat het stunt-effect van de advertentiecampagne, die de universiteit vorig jaar veel publiciteit bezorgde, een eenmalige zaak is: "Je moet blijven doorgaan, want ieder jaar zit er een nieuwe groep scholieren voor de keuze. Die weten niet van anderen wat de voordelen van Maastricht zijn, daarvoor is deze instelling nog te jong. Dat is een van de dingen die we het vorig jaar geconstateerd hebben: deze universiteit heeft te weinig naamsbekendheid". Offermans merkt daarbij op: "Als er straks geconstateerd wordt dat we de zesduizend studenten niet gehaald hebben, kunnen we ons in ieder geval verdedigen met de opmerking dat we er alles aan gedaan hebben om dat aantal wel te halen".

Jacques Herraets

Hoop doet leven

Zo tegen kerst zal het onze neus uitkomen, het HOOP. Het zal al HOOP zijn wat de klok slaat. Het HOOP, zo lees ik in de Volkskrant*, staat voor het Hoger Onderwijs- en Onderzoekplan, het jongste en laatste bedenksel van In 't Veld, die vervolgens rustig tot de rangen der hoogleraren terugkeert. Uiterlijk januari 1988 wordt het HOOP definitief. Ik haast mij om U een schets te geven van het leven na het HOOP.

Inschrijven is niet meer nodig. Je kunt bij de Nederlandse Spoorwegen tegelijk met je kortingskaart een boekje krijgen met 'vouchers', waarmee je voor maar liefst zes jaar onder de pannen bent bij de RL of één van de andere instellingen van hoger onderwijs. Iets als een knipkaart, waarmee je telkens 'modulen' kunt halen. De academische opleiding als maatpak: dondert niet of je even wat modehuizen en kleurtjes door mekaar gooit.

Niks numerus fixus, niks loting, niks plaatsing. Laten we even aannemen, dat je net als die honderden anderen medicijnen gaat studeren, want dokter wil in zijn hart toch eigenlijk iedereen wel worden en het brengt bovendien nog wat op. Als je aan het eind van het eerste jaar bij Bert Kollé komt om je kaart te laten knippen blijkt je bij de 72% te horen, die meteen sneuvelt of anders wel bij de 12% van de herkansing.

Geen nood, we gaan Gezondheidswetenschappen doen. Die weten immers al wat het is om zo ineens een sloot studenten over de vloer te krijgen; de tutoeren vang je met het schepnet. Daar haal je de propedeuse natuurlijk met gemak. Verder is het een stuk simpeler geworden, want al die afstudeerrichtingen zijn afgeschaft. Jos Kleinjans en Klaas Westerterp kunnen je nu ongegeneerd werven voor een studie biologie, maar je kunt ook hele andere verrassende combinaties maken, over de facultaire grenzen heen. Wat denk je van een gezondheidswetenschappelijk jurist of een bedrijfseconomisch verplegingswetenschapper? Het kan allemaal, want je stelt gewoon je pakket samen.

En als je het pokerspel van de arbeidsmarkt met full house wil beginnen maak je je hele knipkaart van zes jaar vol met het kan niet schelen wat. Hoewel, om toch nog iets van Pais' tweefasengedachte vast te houden krijgen de universiteiten een premie op studenten die het binnen vier jaar halen. Ik zie dat al helemaal voor me: blokken die in het tweede jaar twee weken duren kosten er in het zesde jaar zes, voor de snelle studenten 50 voortgangstoetsvragen minder en aan het eind van het vierde jaar wordt menig student met de hakken over de sloot drs. geholpen. Nee, die laatste twee jaar zullen echt niet leuk zijn.

Het verschijnsel eeuwige student herleeft, althans voor de vermogenden onder ons. Want na dat ene mislukte jaar medicijnen en de propedeuse Gezondheidswetenschappen ben je in vier jaar handen tekort gekomen om de gezondheidkundige aspecten van de markteconomie en de psycho-sociale dimensie van de onrechtmatige daad te bestuderen, miste je de aftekening van het blok "De cel in zijn mensenrechtelijk milieu" omdat de practicumruimte in het huis van bewaring capaciteit tekort kwam, ben je drie maanden te lang blijven hangen in het keuzeblok "De angst van de kostprijsberekening" om tenslotte een werkstuk af te leveren, getiteld "De vergelijking tussen de varkenscyclus en de menstruele cyclus: een wetenschapstheoretische benadering". De oplossing is simpel: je koopt er gewoon een bonnenboekje bij, maar dit keer tegen de werkelijke kostprijs.

Wat nu de Gezondheidswetenschappers al een beetje hebben, van alle markten thuis zijn, zullen dan alle afgestudeerden krijgen: all-round academici die dan ook overal inzetbaar zijn. Misschien dat dit ook zal bijdragen tot de integratie der wetenschappen om ooit nog eens het ideaal te verwezenlijken: de éne échte Wetenschap. Was dat trouwens voorheen niet eens een Limburgse droom: een Faculteitloze Universiteit, de Echte Universitas? De RL loopt in alles voorop.

(Volgende aflevering: de ondernemende universiteit).

Frans van Wijmen

* Han van Gessel, Nieuw Plan Hoger Onderwijs heeft Amerikaanse inslag. De Volkskrant 17 september 1987 (zie ook Observant nr. 4 jrg. 8)

Door Bart Brouwers.

Ondernemend

De Nederlandse universiteiten hebben het grote geld geroken en proberen dat en masse uit het bedrijfsleven los te weken. 'De ondernemende universiteit' heet dat dan. Voor beide kanten lijkt dat positieve gevolgen te hebben: de universiteit kan, in deze bezuinigingstijd, weer wat meer onderzoeken bekostigen en het bedrijf in kwestie is verzekerd van zowel naamsbekendheid als de sympathie van de betreffende studenten. Er zit echter ook een gevaar aan de hele affaire. De onafhankelijkheid van de universiteit dient gewaarborgd te blijven. Dat die onafhankelijkheid in het gedrang dreigt te komen, mochten wij onlangs vanuit een wel heel onverwachte hoek horen. Terwijl prof. dr. Rutten (de secretaris generaal van het ministerie van Economische Zaken) in Maastricht een warm pleidooi hield voor de ondernemende en dus marktgerichte universiteit, werden de universiteiten in Tilburg door Philips-topman Van der Klugt resoluut teruggefloten. "Het aansluiting zoeken bij de marktsector mag niet zo ver gaan, dat hiermee de onafhankelijkheid van de universiteit, haar maatschappijkritische functie en het grensverleggend onderzoek in het gedrang komen." Van der Klugt voegde daaraan toe dat "we het al druk genoeg hebben; ieder heeft zijn eigen verantwoordelijkheden, we zijn tenslotte een bedrijf en geen school." Wetenschapsoefening naar de wensen van de markt is balanceren op het scherp van de snede. De belofte van het grote geld is, zo lijkt de boodschap, een weelde die sterke benen vergt.

(De Tijd)

Burgemeester

De Leidse rechtenfaculteit heeft een opzet gemaakt voor een tweede fase opleiding 'lokaal bestuur'. Het moet "geconstateerde hiaten in de specialistische kennis van met name hogere gemeentelijke beleidsfunctionarissen, gemeentelijke secretarissen en burgemeesters" gaan opvullen. De opleiding is op de eerste plaats gericht op mensen die al bij de overheid werken en zal (voor twee jaar onderricht) 12.500 gulden kosten.

(Mare)

Zorgenkind

De 'verkoop' van modulen aan de Open Universiteit (gevestigd te Heerlen) blijft sterk bij de verwachtingen achter. Er zijn minder belangstellenden voor de beginnerscursussen en de meeste studenten houden er na een cursus alweer mee op. De OU krijgt nu de komende jaren telkens 18 miljoen gulden om de tekorten te dekken en blijft daarmee het zorgenkindje dat het vrijwel vanaf de oprichting in 1984 is geweest. Meldten zich voor het eerste jaar nog 19.000 studenten aan, dat aantal slonk daarna ras tot ongeveer drie- tot vierduizend per semester. Bovendien ligt het studietempo van de kandidaten beduidend lager dan van tevoren becijferd was. Van de ruim dertig duizend ingeschreven studenten heeft

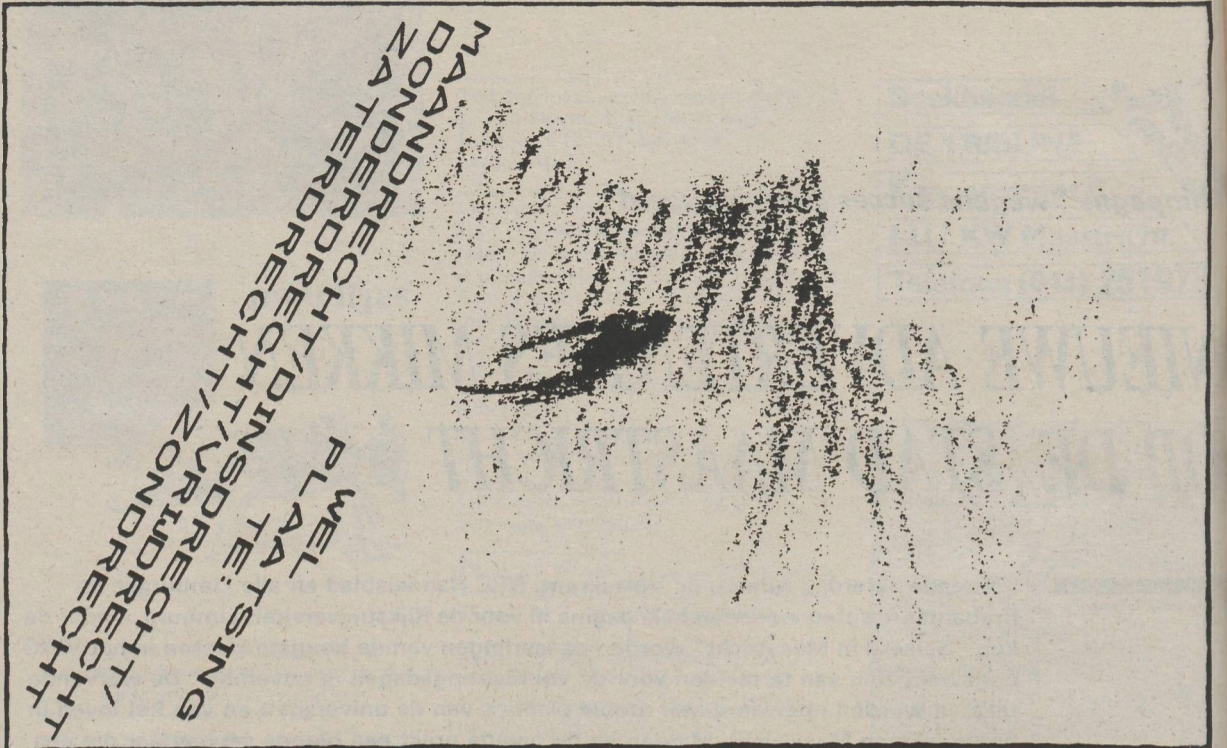
maar liefst tachtig procent nog geen enkel studiepunten behaald.

(Mare)

Direct nut

Studenten Klassieke Talen hebben hebben de naam excentrieke outcasts te zijn, bezig met een studie waar je niks aan hebt en waar je later niks mee kunt doen. Isabelle de Meijer, bijna afgestudeerd in Leiden, denkt er anders over. "Mensen die alleen via zogenaamd nuttige cursussen op hun doel afstevnen hebben uiteindelijk zo'n beperkte belevingswereld. Ik heb dan de neiging te zeggen: jullie missen zoveel." Saai is de studie volgens haar ook niet. "De hele cultuur die eraan vast zit, die gaat vanzelf voor je leven als je er even in verdiept." Een belangrijke bijkomstigheid van de studie Klassieke Talen en culturen is dat je ook leert relativeren. "Ik zeg niet meer zo snel 'die is gek' over mensen die er anders bijlopen. In de oude culturen liepen de mensen er in onze ogen toch ook vreemd bij? Of over de diensttijd, waar tegenwoordig iedereen over klaagt. Bij Tacitus kun je lezen dat de Romeinen wel tientallen jaren in dienst moesten. Dan vraag je je af waar iedereen nou eigenlijk over zeurt."

(Mare)

DE KWAAI VAN RICHTER

Aan de bal

De Tilburgse voetbalclub Willem II was vijf jaar geleden op sterven na dood. De FIOD had er een chaotische boekhouding aangetroffen, de club belandde met veel hangen en wurgen in surseance van betaling. Onder een nieuw bestuur ging het echter even snel weer bergop: de schulden werden gesaneerd en het bedrijfsleven kreeg weer vertrouwen in de club en liet dat via sponsoring ook merken. Nu is Willem II

een van de weinige eredivisieclubs met een gezonde financiële positie. Toch moest het nog beter kunnen. Toch moest het nog beter kunnen. Toch moest het nog beter kunnen. Toch moest het nog beter kunnen.

om een hoge status te kunnen bereiken in een subgroep van lotgenoten die teleurgesteld zijn in de formele maatschappij. Niet iedereen is het eens met deze stelling (die, naar de opsteller, de 'hypothese Rijsman' is genoemd), anderen zien de oplossing meer in een aanpak die de binding van de supporters met de eigen club moet vergroten. Het zal er echter toch van komen: een universteit die een voetbalclub beter helpt scoren.

(Univers)

STANLEY II

rode oren

Er gaat iets door je heen, als je een legendarisch citaat nu eens in zijn oorspronkelijke context en met eigen ogen aanschouwt. Zo'n aanhaling zijn de woorden, die Henry Morton Stanley sprak bij zijn ontmoeting met David Livingstone in Oejiji, een dorpje aan het Tanganjika-meer: "Doctor Livingstone, I presume?". Op bladzijde 393 van "Hoe ik Livingstone vond - Stanley's Reizen, Ontdekkingen en Lotgevallen in Midden-Afrika" staan ze, weliswaar vertaald zwart op wit. Voordat ik U vertel, hoe ik aan dit boekwerk kom, een stukje context:

"Ik had wel op hem willen aanvliegen; maar ik was bloede, en dat nog wel in bijzijn van zulk volk - ik had hem om den hals willen vallen, maar wist ook niet, hoe hij dat zou opnemen - ik stapte dus vastberaden op hem aan, ontblootte het hoofd en zei: 'Doctor Livingstone, zoo ik mij niet bedrieg? Ja, zei hij met een vriendelijken, hartelijken glimlach, terwijl hij eveneens zijn hoofddeksel afnam. Wij zetten ze beiden weder op, drukten elkander warm de hand. Ik zei thans uit volle borst tot hem: 'Ik dank den Hemel, Doctor, dat Hij mij vergunt u te zien. -Ook ik ben verheugd en dank God, dat ik u hier welkom mag heeten.'"

De hartekreet, waarmee de aflevering van 'Rode Oren' vorige keer werd besloten, leverde een leuke en waardevolle reactie op. Prof. dr. P. van der Lugt, neuroloog bij het Academisch Ziekenhuis Maastricht, meldde, dat hij in het bezit was van Stanley's verslag van de ontmoeting met Livingstone. Nog steeds niet het door mij gevraagde deel I van 'In Afrika's donkere wildernissen', maar wel het allereerste boek dat Stanley heeft geschreven. Het boek behoort tot de nalatenschap van de edelachtbare heer G. Beckers, voormalig burgemeester van Schinveld en overgrootvader van Van der Lugts echtgenote. Beckers had het - volgens de met fijne pen geschreven opdracht voorin - als huldeblijk gekregen van de vertaler J. Scherpenseel. Het boek dateert uit 1886

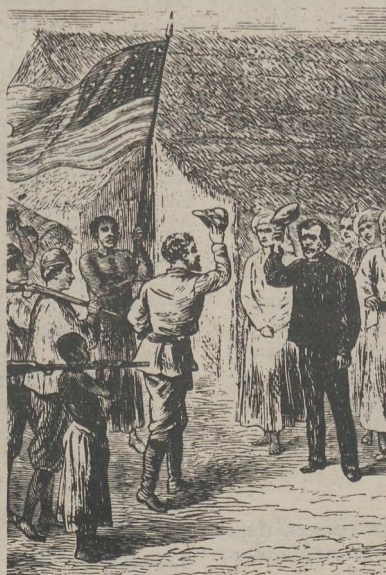
en is uitgegeven bij stoomdrukkerij P. Maes (Amsterdam-Brussel).

In eerste oogopslag lijkt het als twee druppels water op Stanley's latere boek, waarover ik eerder berichtte. Bij nadere beschouwing is het mooier en vooral leesbaarder. Stanley waagt zich hier nog aan beeldende beschrijvingen en laat zich zelfs voorzichtig meeslepen door eigen emoties. De overdadige documentatie, in de vorm van tabellen en brieven, die het verhaal over de ontzetting van Emin Pacha zo taai maken, ontbreken in dit verslag. De illustraties, naast 108 gravures ook 6 'chromoplaten' (in kleur dus), zijn prachtig.

Misschien heeft Stanley in zijn latere werk zijn geloofwaardigheid willen bewijzen door al het aangedragen feitenmateriaal. Misschien noopte de opdracht voor zijn derde en laatste reis hem tot angstvallige objectiviteit: het terughalen van de Pacha en het aanknopen van diplomatieke betrekkingen deed Stanley in opdracht van de Engelse regering. Het zoeken naar Livingstone op eigen houtje.

Wat het boek van de familie Van der Lugt-Beckers extra bijzonder maakt, is een kopie van een door Stanley met de hand geschreven brief "To the Dutch people". Hij schreef haar in september 1884, twaalf jaar na de Engelse publicatie van het Livingstone-verhaal. Stanley laat zijn teleurstelling blijken over het feit, dat hij in eerste instantie in Engeland werd afgedaan als een fantast en opschepper. Hij prijst zich uiteraard gelukkig, dat vrijwel overal elders op het continent zijn boeken gretig worden vertaald en gelezen. Verderop in de brief maakt hij melding van de Nederlandse vertaling van 'In darkest Africa', waarvan het tweede deel in mijn boekenkast staat. "Hoe ik Livingstone vond" werpt nieuw licht op het fenomeen Stanley, maar nog steeds zoek ik dus deel I van 'In darkest Africa'!

Lucia Geurts

ONTMOETING VAN LIVINGSTONE.

Medische faculteit overbedeeld volgens minister

WELWILLEND OORDEEL DEETMAN OVER MAASTRICHT

Het Hoger onderwijs en onderzoek plan (Hoop), dat vorige week in een eerste ontwerpversie door minister Deetman naar buiten is gebracht, zal naar verwachting vanuit Limburg weinig kritiek krijgen, althans niet op de hoofdzaken. Ofschoon het college van bestuur zich nog op zijn officiële reactie moet beraden verklaart hij wel op basis van dit stuk "graag de dialoog met het departement te willen aangaan". Het feit dat de recente nota over de profilering en uitbouw van de RL volgens collegelid dr. K. Dittrich "goed spoort" met het Hoop draagt bij aan deze positieve houding. Het Hoop vraagt uitdrukkelijk om dit soort strategische nota's van de instellingen, waarin de 'instellingsmissie' wordt uiteengezet. De in het Hoop aangekondigde maar los daarvan aan de universiteiten en hogescholen gezonden 'analyse van de instelling' geeft evenmin veel reden tot zorg. De strekking daarvan is voor de RL als geheel tamelijk gunstig.

Hier en daar is die analyse zelfs complimenteus van toon. Het departement constateert dat het Maastrichtse onderwijssysteem, de oriëntatie op de eerste lijn in de geneeskunde, en de gemengd (gamma-bêta) opgezette studie gezondheidswetenschappen bijdragen aan een duidelijke identiteit. In een adem stelt men vervolgens vast dat de RL meer dan andere universiteiten in staat is studenten van buiten de regio te trekken. Het hoge rendement bij geneeskunde en rechten zou daar een reden voor kunnen zijn. Bij rechten was van de instromers van 1982 vier jaar later vijftig procent afgestudeerd. Geen enkele andere faculteit in den lande heeft die prestatie geëvenaard. Het onderzoek aan de RL wordt kritischer benaderd dan het onderwijs. Toch wordt ook hieraan lof niet onthouden. Vooral het interdisciplinaire karakter lijkt in de smaak te vallen, en datzelfde geldt voor het aantal dissertaties: per honderd wetenschappelijke personeelsleden zijn dat er ongeveer vijftien, waarmee de RL tot de hoogst scorende instellingen in Nederland behoort. Kritisch echter toont de minister zich over het lage aandeel van de RL in het landelijk totaal van de tweede geldstroom (via instituten als ZWO gericht besteed overheidsgeld ten behoeve van onderzoek). De onuitgesproken suggestie is dat het de RL klaarblijkelijk ontbreekt aan voldoende werfkracht voor dit soort onderzoek.

Geneeskunde

De medische faculteit krijgt een aparte veeg uit de pan in de constatering dat de productiviteit van het wetenschappelijk personeel in aantallen publikaties te laag is. En dat terwijl deze faculteit binnen de instelling een onevenredig groot beslag op personele en materiële middelen legt. De verdeling van voorzieningen is onevenwichtig, vindt Deetman: geneeskunde beschikt over 60% van het personeelsbudget en 40% van de overige lasten, tegenover slechts eenderde van de studentenaantallen. Als die verdeling anders wordt aangepakt zal dat positief op de uitbouw van de instelling kunnen werken. Met andere woorden, zo luidt de opnieuw onuitgesproken suggestie, de uitbouw zal ten koste gaan van de medische faculteit. Zij zal vooral

bij de andere faculteiten moeten plaatsvinden. Want op nieuwe faculteiten moet niet teveel gerekend worden; groeimogelijkheden in termen van het aantal studierichtingen zullen, gezien de taakverdeling in het wetenschappelijk onderwijs, "beperkt" zijn.

Jacht is open

Bij de medische faculteit reageert men weinig enthousiast op de opmerkingen van de minister. Dat de productiviteit in publikaties te laag zou zijn wordt bestreden. In het peiljaar 1985 lag het cijfer inderdaad op 2,8 publikaties per wetenschappelijk medewerker, terwijl het landelijk gemiddelde 3,7 bedroeg. Maar 1985 was, vooral vanwege de heroriëntatie van de onderzoeksprojecten, een slecht jaar. In 1984 lag de score op 3,9, en in 1986 op 4,7 publikaties per wetenschapper, in beide jaren dus in ieder geval boven het landelijk gemiddelde van 1985.

Bezwaren van meer principiële aard leven er bij de faculteit tegen de vergelijkingsmaatstaf van het departement, waarbij de financiële middelen van geneeskunde worden afgezet tegen die van de andere faculteiten aan de RL. Geneeskunde wil alleen maar vergeleken worden met zusterfaculteiten in het land; alleen dat zou een betrouwbare maatstaf zijn. In die vergelijking zou blijken dat de middelen van geneeskunde in Maastricht nog relatief bescheiden zijn.

Voor de andere faculteiten aan de RL is het ministeriële oordeel over de interne verdeling van de middelen koren op de molen. Zij trachten al jaren een groter deel van de koek te bemachtigen, tot nu toe relatief vruchteloos. In het eerste bestuurlijke overleg van faculteiten en college van bestuur over het Hoop en de instellingsanalyse werd dan ook al geconstateerd dat de jacht nu geopend is.

Niet van de grond

Met een licht beschuldigende vinger wijst minister Deetman naar de wat hypocriete manier waarop de Maastrichtse universiteit altijd geurt met haar strategische ligging voor internationale contacten. Die zou dan een reden zijn om activiteiten bij voorkeur in Zuidlimburg onder te brengen. Maar, constateert Deet-

man dan droogjes, "daadwerkelijke samenwerking met buitenlandse instellingen (Aken, Leuven, Luik) lijkt tot nu toe nog nauwelijks van de grond te zijn gekomen".

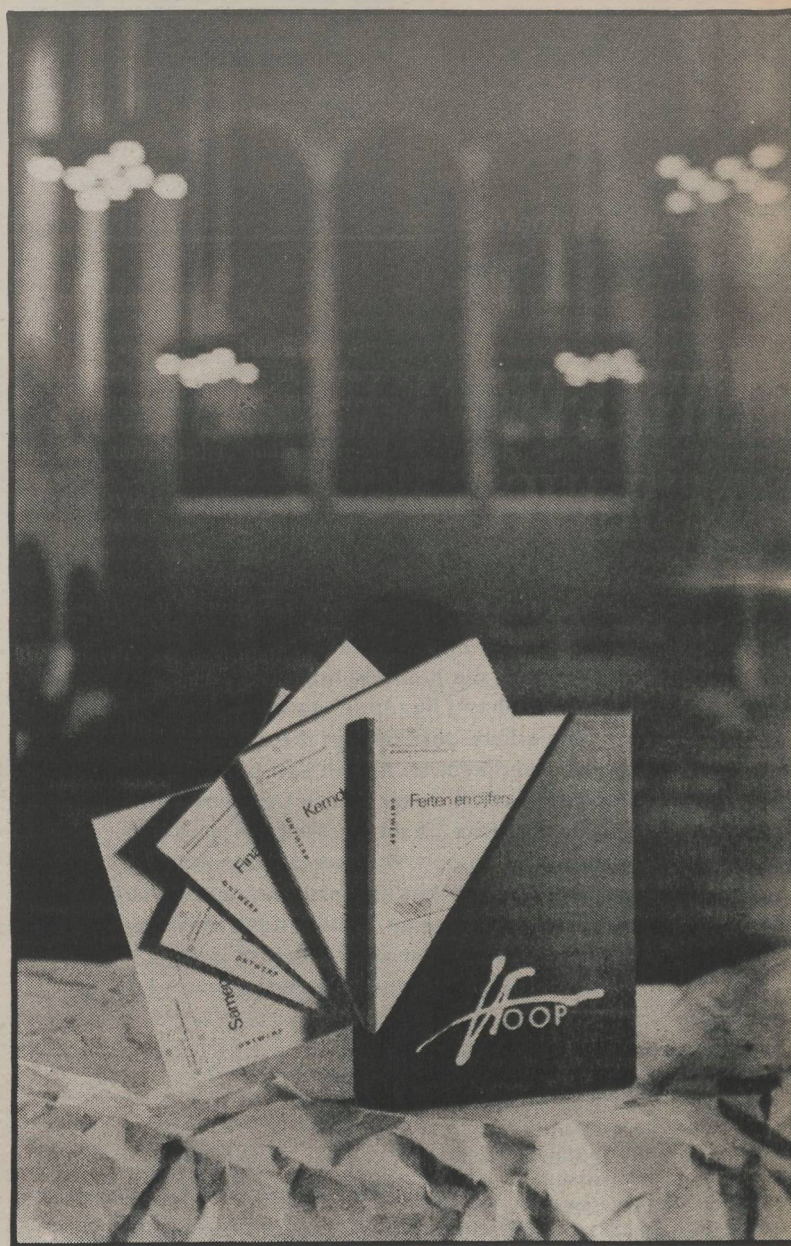
Deze kwestie staat dan ook bovenaan het rijtje onderwerpen die Deetman volgend jaar met de RL wil bespreken, tijdens het overleg over het universitaire ontwikkelingsplan. In zijn "uitnodiging tot een dialoog" wordt verder gewezen op de noodzaak van meer samenhang in de uitgroeiplannen en op meer "congruentie tussen onderwijsconceptie en onderzoekbeleid". Dittrich hierover: "Ik weet ook niet wat dat betekent". Overige onderwerpen: het profiel van geneeskunde, het algemene onderwijsrendement, en de introductie en bevordering van postdoctorale 'sandwich'-studies, waarmee waarschijnlijk bedoeld wordt op kortlopende cursussen die in samenwerking met het bedrijfsleven moeten worden opgezet.

Overigens is niet van alle door de minister aangedragen onderwerpen duidelijk wat ermee wordt bedoeld, dan wel wat precies de status van de opmerkingen is.

Faculteiten

Erg zwaar tilt men bij het college van bestuur niet aan de analyse van de RL door de minister. De inhoud daarvan zal in de toekomst een punt van bespreking vormen, evenals het Hoop zelf, maar primair staat toch wel het eigen strategisch plan, dat moet uitmonden in een ontwikkelingsplan. Daar zal de toekomstige dialoog met de minister over moeten gaan, vindt collegevoorzitter drs. L. Vredevoogd.

Voor het ontwerp-Hoop als zodanig bestaat er bij het college overigens grote bewondering. "Magnum opus, knap stuk werk", luiden enkele kwalificaties. De faculteiten zijn inmiddels ook doende de voor hen relevante passages in het Hoop te bestuderen. Voor economie en rechten staat er nog niet veel bijzonders in. Gewezen wordt op de noodzaak van accentueringen in onderzoek en profilering van de faculteiten. Bij geneeskunde is men nogal te spreken over de onderzoekersopleiding die voor zeer goede studenten mogelijk wordt gemaakt.

"Magnum opus, knap stuk werk"

Prestatie-indicatoren

Over het algemeen zijn de reacties op het Hoop binnen de RL tamelijk positief. Niettemin zal dat niet voor alle elementen daarin opgaan, en of die waardering ook geldt voor de vergelijkende analyse van de instellingen op basis van prestatie-indicatoren valt zelfs ernstig te betwijfelen. In een apart hoofdstukje van het Hoop wordt uit de doeken gedaan dat in de toekomst -elke twee jaar zal er een Hoop worden gemaakt beschouwingen zullen worden opgenomen over het functioneren van de instellingen. Prestatie-indicatoren moeten daar de ruwe grondstof voor leveren. Als voorproefje is nu vast een analyse opgenomen die is gebaseerd op 26 indicatoren. Deze variëren van de toename van het aantal studenten, het onderwijsrendement, en de financiering van wetenschappelijk personeel uit de verschillende geldstromen, tot de onderzoeksproducten en de samenstelling van het personeel qua leeftijd en geslacht. Een paar uitkomsten daarvan heeft de minister al verwerkt in zijn aparte instellingsanalyse, zij het dat die daarin neutraal geformuleerd zijn. Zo sprak de analyse al van een lage gemiddelde leeftijd van het personeel; uit de waardering van de indicatoren blijkt echter dat een jong personeelsbestand hoog scoort. De gemiddelde leeftijd bij de RL bedraagt 34,2 jaar, tegenover landelijk 38,5. Ook het percentage vrouwen wordt positief gewaardeerd. Bij het tijdelijk personeel, vooral bij het niet-wetenschappelijke deel daarvan, is dat percentage hoger dan elders. Datzelfde geldt voor het personeel als geheel: 35% is vrouw, en dat is meer dan elders. Bij het WP ligt het percentage ongeveer op dat van andere universiteiten: 18%. Over het geheel genomen scoort de RL op de prestatie-indicatoren vaak

heel hoog of heel laag. De verklaring daarvoor schuilt in de indicatoren zelf. Deze meten bij voorkeur veranderingen: in instroom, in rendementen, in leeftijdsopbouw en dergelijke. Voor een tot nu toe permanent groeiende instelling als de RL is het uiteraard niet moeilijk hoog te scoren als het om veranderingen gaat. Omgekeerd scoort deze universiteit laag als het bijvoorbeeld om de verjonging van het personeel gaat: dat gebeurt nauwelijks, want het is al jong. Ook een vergelijking van de rendementen (ruwweg de aantallen afstudeerders) van studies die volgens de 'oude' en de 'nieuwe' stijl zijn ingericht levert voor de RL weinig punten op. Een grote toename scoort hoog, maar een constant hoog rendement, zoals al het geval is bij de RL, levert een lage score, omdat er dan geen groei heeft plaatsgevonden. Dat de rendementen trouwens iets gezakt zijn doet hier niets aan af; ze liggen altijd nog hoger dan elders. Aan de prestatie-indicatoren zal dus nog wel wat gesleuteld moeten worden. Een werkgroep waarin zowel het departement als de gezamenlijke instellingen vertegenwoordigd zijn heeft die taak op zich genomen. Aan deze universiteit verricht de vakgroep Onderwijsontwikkeling en onderwijsresearch beleidsgericht onderzoek naar prestatie-indicatoren. Op de uitkomsten daarvan zal de werkgroep verder borduren.

Wammes Bos

Filosofiedag in Maastricht

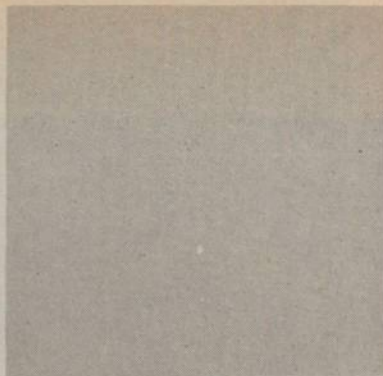
JONGE WIJZEN

Een keurig net programmaboekje en ruim verspreide affiches kondigden het al aan: de negende filosofiedag werd dit jaar in Maastricht gehouden. Zij werd georganiseerd door de lokale filosofen, die hiermee hopen in een klap van de voor de hand liggende vraag: "Zijn die er dan?" te zijn verlost. Jazeker zijn die er, weliswaar slechts een handjevol en niet in een traditionele centrale interfaculteit, maar in een basisvoorziening wijsbegeerte bij de faculteit der algemene wetenschappen. Hun eerste wapenfeit is hiermee dus geboekt: het organiseren van de jaarlijkse landdag van jonge Nederlandse filosofen. En deze keer wisten ze er zelfs Vlaamse collega's bij te slepen. Bij elkaar een slordige honderdvijftig denkers.

De filosofiedagen zijn negen jaar geleden aan de Amsterdamse gemeentelijke universiteit begonnen om de contacten tussen de overal verspreide juniorwijsgeren wat te verstevigen. De gevestigde namen zagen elkaar toch wel, maar juist de jongeren ontbrak het aan voldoende klankbord. Men wist te weinig van elkaars onderzoek, zo was het algemene gevoelen. Met wisselend succes zijn de bijeenkomsten vervolgens telkens door een andere universiteit georganiseerd. Het congres in Maastricht kenmerkte zich door een grote openheid. Gekozen was voor een weliswaar strak tijdschema, maar juist met de bedoeling een maximale vrijheid aan de bezoeker te gunnen. Deze kon door handig switchen tussen de verschillende inleidingen in de parallelsessies volledig zijn eigen programma samenstellen. Een centraal thema was er niet. Zo'n veertig jonge onderzoekers, presenteerden waar ze zoal mee bezig zijn. Lessen voor de leek waren er niet bij: men was met filosofen onder elkaar, en dat lieten ze merken ook. Eén voordeel had dat wel. Het prettige thematische eclecticisme van de organisatoren, en die nadruk op het professionele karakter van de studiedag, ontsloegen de verslaggevers, per slot van rekening filosofische leken, van de plicht een doorwrocht overzicht te geven van al het behandelde. In plaats daarvan een volstrekt willekeurige impressie van enige lezingen.

Warm, zacht en vochtig lichaam

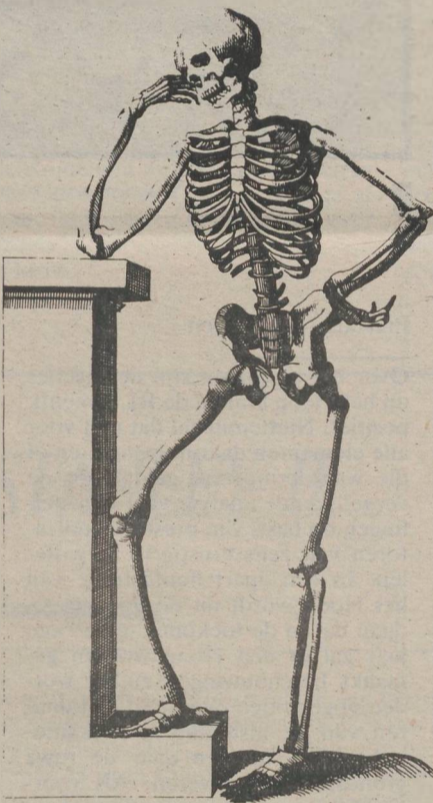
"Als ik een voorzichtige hypothetische conclusie mag trekken: In het jaar 2500 hebben we met een compleet andere hardware te maken, een warm, zacht en vochtig lichaam, dat zich vrij kan bewegen, waarmee verschrikkelijke dingen kunnen gebeuren, vergelijkbaar met pijn en dood. Wil er een computer die moet kunnen voelen, dan moet er een komen, die bijna mens is". De jonge filosofe Renée Pott was de kritiek van haar toehoorders een stapje voor door op te merken dat haar uitsmijter een tautologie was. Daarachter gaat de grote verwarring schuil die binnen de filosofenwereld heerst over de authenticiteit van het menselijk denken. Kan een computer ook "menselijk denken" worden bijgebracht, dat wil

voor de bewering dat een computer niet kan voelen. Als je 'computer' vervangt door 'acteur' of 'romanfiguur' wordt dat duidelijk: zijn de gevoelens van Othello of madame Bovary dan niet echt? Het wachten is op een generatie gevoelige programmeurs. Leo Vroman is hun voorloper.

Lichaam en geest

Het menselijk lichaam werkt niet als een machine, tenminste niet uitsluitend. Dat vormde in kern het betoog van dr. L.A. van Buchem, filosoof aan de K.U. Brabant. Hij heeft zich verdiept in de psychosomatiek. Het onderzoek naar psychosomatische stoornissen is volgens hem in een impasse geraakt, die verklaard kan worden uit de manier waarop de termen psyche (geest) en soma (lichaam) in de gangbare theorieën worden ingevuld. De psyche, dat is na Freud algemeen erkend, omvat een bewuste en een onbewuste component. Het lichamelijke daarentegen wordt nog altijd zeer beperkt gedefinieerd als een mechaniek: skelet, spierbunfels en organen voor de stofwisseling. Er wordt uitsluitend gekeken naar de werking van deze menselijke machine, en niet naar het doel dat hiermee gediend is binnen de menselijke communicatie. Een digitaal horloge of een gewoon horloge van de kermis hebben een volslagen verschillend mechaniek, maar dienen allebei om de tijd aan te geven. Die functie is het belangrijkste, niet de werking van het machientje.

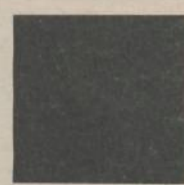

Wat Van Buchem zegt klinkt heel plausibel. Een klap uitdelen kunnen we met onze hand of onze voet. Hoe dat precies werkt vinden we niet zo belangrijk, als het maar hard genoeg aankomt. Een hand is dus niet zomaar een hand: wuiven, schrijven, slaan of strelen zijn lichaamsgedragingen die allemaal verricht worden door hetzelfde instrument, maar met verschillend doel in de interactie met de medemens, en daar gaat het om.

Maar we zijn er nog niet. Van Buchem zal een alternatieve benadering voor het onderzoek naar psychosomatiek presenteren en noemt dit een 'interactionele somatologie'. Na Plato en Descartes al in een eerder stadium ten tonele te hebben gevoerd, wordt nu de theorie van de Franse psychoanalyticus Jacques Lacan aangehaald om te laten zien dat het lichamelijke als een taal gestructureerd is, met een reële betekenis (de lichamelijke klacht) en een symbolische betekenis (datgene waarnaar de klacht verwijst). Dit is vergelijkbaar met de bewuste en onbewuste component waarin Freud voorgoed ons geestelijk leven heeft opgesplitst. Ons taalgebruik kan onbewuste wensen blootleggen (denk maar aan de Freudiaanse verspreking) maar zegt ook vanalles over een eventueel verstoorde lichaamsfunctie. Een uitdrukking als 'dat ligt me zwaar op de maag' heeft een verbale, figuurlijke betekenis (ik heb een probleem) maar verwijst tegelijk naar de letterlijk verstoorde spijsvertering ten gevolge van dit probleem.

Die verstoorde spijsvertering, of het oog dat niet meer wil zien en het been dat niet meer wil lopen, zijn niet alleen kwaaltjes ten gevolge van een psychisch probleem. Ze spreken zich volgens Van Buchem uit over de "kwaliteit van de relatie met de wereld" en zijn dus tekens die geïnterpreteerd moeten worden.

Wat de hierboven beschreven veranderde invalshoek nu concreet oplevert voor het onderzoek naar psychosomatische stoornissen blijft vooralsnog onduidelijk. Van Buchem relativeerde zijn betoog met de opmerking dat de gepresenteerde bevindingen zeer recent zijn en

Waterig

Het was stil van de zomer zonder jullie. Je zat zeker aan zee, bij een rivier of zwembad. Terwijl jullie dobberden spraken congresgangers hier over de vraag waarom 'water moet'. Uit een oer-behoefte aan ons onderdompelen? Oer, dat is dan miljoenen jaren terug, toen onze voorouders de bomen uitzakten. Werden we savanne-wezens die al jagende op hun achterste benen leerden lopen? Erg handig zal die tweebeinige gang in het begin niet zijn geweest. Of was er eerst een stadium aan en in de zee waar we het aanvankelijk wankel evenwicht al wadende leerden beheersen. Waar we onze vacht verloren, behalve de haardos op de kop tegen de neerzengende zon. En een natuurlijke 'wetsuit' van onderhuidsvet ontwikkelden tegen het ook in de tropen koude water. Lijken we daarom in een aantal opzichten zo weinig op de watervrezende mensapen maar zoveel op walvis en zeehond? Ook met onze tranen, onze duikreflex. Een fysiologische aanpassing van het hart bij het onder water schieten. Worden we als waterige vetbolletjes geboren vanwege een bevalling onder water? Geen ander landzoogdier krijgt zulke vette babies. Die van ons bewegen zich als een vis in het water, door een reflex beschermd tegen water in de longen. Al deze eigenschappen werden bijeengebracht in de water aap-theorie van Hardy. Beducht voor de genadeloosheid waarmee wetenschappers andersdenkende collega's onderuit kunnen halen (helaas niet alleen in Oxford) sprak deze creatieve man pas over zijn idee toen hij al jaren hoogleraar was. Een vurig verdediger werd Elaine Morgan. In haar nu reeds klassieke boek uit 1972 bestreed ze tevens de androcentrische invulling van de wordingsgeschiedenis van de mens. Sinds haar spreekt niemand meer van de jager, maar van de jager-verzamelaar maatschappijen uit vroegere tijden. Waardoor de vrouw althans in de prehistorie een gelijkwaardige rol kreeg toebedeeld. Mede om Morgan te ontmoeten kwam men van over de hele wereld, kwamen ook studenten uit Groningen zuidwaarts. Maastricht, bolwerk van vrouwelijke intellectuelen (in de dop), liet verstek gaan. Opzet was de waterfase theorie wetenschappelijk te toetsen. Er waren sterke argumenten voor en tegen. Van spitse fysiologen en ethologen met grote veldervaring. (Waaronder 'onze' Nancy Nicolson, direct als bavianen autoriteit erkend en veelvuldig geraadpleegd). Een met z'n bakkebaarden zo uit Bonanza weggelopen Amerikaan kwam met een originele geologische oplossing voor de nog steeds vrij duistere periode in het Pliocene toen de tijdelijke terugkeer van land naar zee plaats gevonden zou hebben. Een eindoordeel in niet gegeven. Maar het was verfrissend allerlei van het eigen lichaam eens van onder de waterspiegel uit te bekijken. Als intermezzo was er een stadswandeling. Trots als een ware autochtone toonde ik mijn geliefde plekje Mestreech, inclusief de Sterre der Zee. Ik zweeg over het verminken van de omgeving door het graven van grindgaten. Een oerinstinct van de Limburger nu de Maas te vies is om in te zwemmen...

Machteld Roede

dat er nog beslist geen sprake is van een systematisch uitgewerkte functieleer.

Vooruitgang

De enige Maastrichtse filosoof onder de sprekers, de Amsterdammer Maarten Doorman, verkoos zijn promotie-onderwerp aan te snijden: Wat is vooruitgang. Een beladen begrip, meer in zwang bij politici en wasmiddelfabrikanten dan bij filosofen. Doorman is niet op zoek naar het wezen van het begrip; aan een pragmatische benadering heeft hij genoeg. Met andere woorden, het gebruik van het begrip bepaalt de betekenis. Wat wordt ermee bedoeld, dat is de kern van de vraag. Anderzijds moet dat toch ook weer niet leiden tot een soort relativisme waarin vooruitgang maar net is wat je eronder verstaat. Die houding wil sociologen nog wel eens aankleven, zodat die zelfs geen poging meer wagen om de term te definiëren. Doorman daarentegen doet een dappere gooi naar een definitie. Aan de heroiek daarvan wordt enige afbreuk gedaan doordat hij eerst

de definitie van iemand anders tot het bot afkluift, maar daar zijn filosofen tenslotte voor: andermans wijsheden onderuit halen. Doorman doet het netjes, en gebruikt van zijn voorbeeld wat hij gebruiken kan. De rest schuift hij terzijde. Het uiteindelijke resultaat kan niet elke toehoorder bevredigen. Het gaat om "veranderingen in een wettelijke richting", maar, meent een opponent in de zaal, "is vooruitgang niet een tautologisch begrip? Zegt men niet altijd gewoon dat een verandering een vooruitgang betekent? Iemand die vaststelt dat zijn mening de laatste tien jaar is gewijzigd, zal toch nooit beweren dat hij dommer is geworden, maar juist slimmer?" Doorman omzeilt de vraag met een beroep op zijn afstandelijke zienswijze: "Ik kijk alleen hoe mensen het vooruitgangsbegrip gebruiken, en of het klopt. Dat is alles."

Wammes Bos
Jacques Herraets
Emely Nobis

Observan
Besliss
UN
VE
Merit k
fonds
dingsact
'centru
zoek'. V
in Rott
sing ten
re pil. F
centrum
ganisati
het oor
een ove
KI
GR
Sinds I
't Rav
tot tv
vrijwill
draait
kracht
maakb
wekeli
ouders
ving h
AZM
ruim f
drage
de F
88.880
(f 72.7
den be
ren.
In een
werd o
ting K
verwa
maxim
plaats
reikt.
en de
aanbo
van h
Kind
"We z
plaats
komt
snel,
mond
niet v
Omd
welijk

Beslissing over nieuwe richtingen uitgesteld

UNIVERSITEIT MOET EIGEN VERNIEUWINGSFONDS CREËREN

Twee criteria hebben het lot bepaald van de vernieuwingsvoorstellen die de universiteiten in het afgelopen jaar bij het ministerie hebben ingediend: heeft er landelijke afstemming plaatsgevonden, en: past het voorstel in het profiel van de universiteit. Veel voorstellen hebben die toets niet doorstaan. In het Hoger onderwijs- en onderzoekplan (Hoop) dat minister Deetman vorige week aanbood wordt een overzicht gegeven van de vernieuwingsvoorstellen van de afzonderlijke universiteiten. Al voor het Hoop verscheen was bekend dat de aanvragen van de RL uit de ministeriële pot van vernieuwingsgelden niet voetstoots gehonoreerd zouden worden. Over drie daarvan geeft de minister pas uitsluitsel als er studies zijn verricht naar de behoefte en als er inderdaad landelijke afstemming heeft plaatsgevonden. Alleen Merit, het economisch-technologisch onderzoekscentrum van prof. Luc Soete en prof. Christopher Freeman, wordt ondersteund, maar uit andere middelen dan de vernieuwingsgelden.

Merit krijgt f 2,4 miljoen uit een fonds voor postdoctorale opleidingsactiviteiten, en 2,5 miljoen als 'centrum voor geavanceerd onderzoek'. Voor de Erasmus universiteit in Rotterdam betekende de beslissing ten gunste van Merit een bittere pil. Haar voorstel om een studiecentrum Technologie, arbeid en organisatie op te richten strandde op het oordeel van de minister dat dit een overlapping met de activiteiten

van Merit zou opleveren. Deetman verwacht nu wel dat Rotterdam en Maastricht de mogelijkheden van samenwerking zullen onderzoeken, vooral op het terrein van AIO-opleidingen. Een opleiding kunst- en cultuurwetenschappen concurreert met soortgelijke aanvragen van de universiteiten van (opnieuw) Rotterdam en Amsterdam. Daarom moet er taakverdeling plaatsvinden, concludeert

het departement. Om de gewenste opleidingscapaciteit te kunnen bepalen zal er eerst onderzoek worden gedaan naar de arbeidsmarkt op dit terrein. Vanwege de beoogde samenwerkingsverbanden met HBO-kunstopleidingen is de uitkomst van de lopende taakverdelings- en concentratie-operatie in die sector eveneens van invloed. Theoretisch is het mogelijk dat in dat proces Maastrichtse kunstopleidingen zou-

den sneuvelen, maar volgens drs. L. Vredevoogd, voorzitter van het college van bestuur, is dat uiterst onwaarschijnlijk. Het feit dat de fusie in het HBO tot een Maastrichtse Rijkshogeschool alle kunstopleidingen omvat, waardoor een compleet pakket beschikbaar is, maakt volgens hem dat het lokale kunst-HBO als geheel in een sterke positie verkeert. De erkende kwaliteit van de afzonderlijke opleidingen draagt daar nog eens toe bij.

De minister wil echter hoe dan ook het TVC-proces afgerond zien voordat hij besluiten over kunst- en cultuurwetenschappen neemt. Dat proces eindigt in de zomer van 1988. Bij de faculteit der algemene wetenschappen gaat men intussen gewoon door met de voorbereiding: binnenkort zal er een rapport verschijnen met een verdere uitwerking van de plannen. Daarover zal overleg met de Rijkshogeschool worden gepleegd. Daarna wil Vredevoogd met de concurrerende instellingen tot afspraken zien te komen. Van de VSNU verwacht hij dat zij het initiatief zal nemen tot dit landelijke afstemmingsoverleg. De derde aanvraag van de RL voor vernieuwingsgelden gold een opleiding milieuwetenschappen. Ook daar zijn er andere universitaire kapers op de kust, en ook daar wordt eerst een marktstudie verwacht. Als de behoefte aan milieukunde en -kundigen eenmaal geraamd is, zal eerst minister Nijpels van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieu er zijn licht over laten schijnen. Pas dan zal het departement van onderwijs weer in actie komen. Intussen moeten volgens Vredevoogd de betrokken universiteiten alvast overleg plegen, wederom liefst op initiatief van de VSNU.

De vierde RL-claim voor vernieuwingsgelden (ten behoeve van Gaius, een expertsysteem voor de toepassing van strafrechtbepalingen) kan pas worden afgehandeld als er een landelijk plan voor de juridische informatica bestaat. Binnen de VSNU is men daarmee bezig, en de verwachting bestaat dat binnen een half jaar het plan gereed zal zijn.

Eerste fase

Er is nog een complicerende factor bij een eventuele toewijzing voor kunst- en cultuurwetenschappen en milieuwetenschappen. Beide voorstellen voorzien in een eerste fase-opleiding. In het Hoop zegt Deetman echter dat aanspraken op vernieuwingsgelden "in beginsel" niet op de financiering van de personele infrastructuur voor onderwijs in de eerste fase gericht moeten zijn. Hoe hard hieraan de hand zal worden gehouden moet worden afgewacht. Bij een ander element dat in de toetsing een rol speelt heeft deze vraag niet gesteld te worden; daaraan zal de minister zonder twijfel de hand houden. Het betreft dan de eigen bijdrage van universiteiten aan hun vernieuwing. Om in aanmerking te komen voor vernieuwingsgelden zullen de instellingen zelf ook een eigen vernieuwingsfonds moeten scheppen. Vredevoogd wil hierover op korte termijn beleidsafspraken met de faculteiten maken. Aan hen is de taak om het beoogde fonds mede te spekken.

Wammes Bos

KINDERDAGVERBLIJF 'T RAVELIJNTJE GROEIT GROTER

Nieuw kroost van medewerkers (en studenten) van de universiteit en het Academisch Ziekenhuis Maastricht kan voorlopig niet meer terecht in kinderdagverblijf 't Ravelijntje. Het gaat zo goed met deze 'bedrijfscreche', dat de opnamecapaciteit onverwacht snel het plafond heeft bereikt. Grotere huisvesting en meer financiële armsgang zijn dringend gewenst.

Sinds 1985 is de dienstverlening van 't Ravelijntje flink uitgebreid. De tot twee jaar geleden vooral met vrijwilligers werkende organisatie, draait nu bijna volledig op beroepskrachten (4,5 fte.). Een schoonmaakbedrijf heeft de voormalige wekelijkse poetsbeurten door ouders overgenomen. In 1985 ontving het dagverblijf van RL en AZM een subsidie van in totaal ruim f 50.000,-, inmiddels is die bijdrage aanzienlijk verhoogd zodat de RL 11 kinderplaatsen (f 88.880,-) financiert en het AZM 9 (f 72.720). Die twintig plaatsen worden bezet door ongeveer 55 kinderen. In een eind '85 verschenen nota werd door het bestuur van de Stichting Kinderopvang RL/AZM nog de verwachting uitgesproken dat de maximale capaciteit van 20 kinderplaatsen pas in 1989 zou worden bereikt. Maar nu al zit men aan de top en de behoefte overstijgt zelfs het aanbod. Jef Wintgens, voorzitter van het bestuur van de Stichting Kinderopvang RL/AZM: "We zouden op dit moment zo'n 35 plaatsen kunnen vullen. Die groei komt voor ons ook onverwacht snel, waarschijnlijk door mond-op-mond reclame. We hoeven er echt niet voor te ronselen." Omdat ouders bij aanmelding nauwelijks enige zekerheid gegeven

kan worden over plaatsing, heeft het stichtingsbestuur enkele maanden geleden de wachtlijst geblokkeerd. Alleen voor broertjes en zusjes van kinderen die reeds in het dagverblijf geplaatst zijn, wordt een uitzondering gemaakt. Toch is het nog mogelijk een kind aan te melden voor de creche. Er vindt dan echter geen oriënterend gesprek plaats en er hoeft ook geen inschrijfgeld betaald te worden. De gegevens worden simpelweg goedgekeurd op een zogenaamde belijst en die wordt aangesproken als er onverwacht een plekje vrijkomt. Veel perspectief biedt die belijst echter niet. Een absolute opnamestop geldt sedert enige tijd voor de baby's en peuters van personeel van de Maastrichtse HBO-instellingen. De statuten van de stichting noemen het HBO naast de universiteit en het ziekenhuis als doelgroep en er werd door HBO-medewerkers in het verleden op beperkte schaal een beroep gedaan op 't Ravelijntje. Tot nog toe leverde dat vanuit de HBO-hoek echter geen enkele financiële bijdrage op. Wintgens: "We hebben nu noodgedwongen nee moeten zeggen omdat het dagverblijf van intenties alleen niet kan bestaan. De HBO-kinderen die er nog waren hebben we niet naar huis gestuurd, maar nieuwe nemen we niet meer

aan. De andere organiserende instanties kunnen en willen daar terecht niet voor opdraaien." In de nota uit '85 werd het HBO nog het voordeel van de twijfel gegund; omdat onduidelijk was hoe de HBO-fusies ten gevolge van de STC-operatie zouden verlopen ontbrak het aan een duidelijke gesprekspartner voor overleg. Maar toen de vraag steeds groter werd, moest het HBO wijken voor de betalende instellingen. Wel zal het stichtingsbestuur op korte termijn contact zoeken met het HBO om daar opnieuw de belangstelling voor kinderopvang te peilen. "Maar dan weten ze ook onmiddellijk welk prijskaartje eraan hangt," aldus Wintgens.

Voor een eventuele uitbreiding van de opnamecapaciteit lijkt het kinderdagverblijf aangewezen op een extra bijdrage van de RL. Het academisch ziekenhuis beschouwt de 9 plaatsen die ze nu betaalt als een maximum. Vanuit de universiteitsraad is erop aangedrongen een oplossing te zoeken voor het probleem van de kinderopvang. Tussen het stichtingsbestuur en het college van bestuur heeft al een eerste overleg plaatsgehad en het college wijst een uitbreiding niet bij voorbaat af omdat kinderopvang "door het CVB tot nog toe steeds gezien is als een

De peutergroep (foto Franco Gori)

essentieel onderdeel van het personeelsbeleid, waardoor vrouwen meer en betere kansen krijgen op de arbeidsmarkt". Niettemin houdt het college een slag om de arm door de vraag op te werpen of er wellicht een vast maximum aan de RL-bijdrage gesteld moet worden. Wintgens vindt dat uitgangspunt heel reëel: "Wij proberen een bedrag vast te stellen dat een compromis is tussen de financiële mogelijkheden van de universiteit en de belangen van de creche. Als we er ongeveer 5 plaatsen bijkrijgen voor de RL zijn we al een heel eind in de richting."

Voor die vijf plaatsen zou de universiteit ongeveer f 45.000,- meer gaan betalen, waarmee de hoogte van de bijdrage van de RL in de exploitatie van 't Ravelijntje op f 135.000,- per jaar zou komen. Het overleg over de mogelijke uitbreiding is echter voorlopig opgeschort, omdat de huidige huisvesting van 't Ravelijntje toch te klein is om extra kinderen te herbergen. Momenteel wordt er in overleg met de gemeente naarstig gezocht naar een vervangend pand voor de in

1985 betrokken lokalen in de voormalige kleuterschool onder de kerk aan het Theresiaplein. Voorop staat dat de nieuwe locatie net zo gunstig moet liggen ten opzichte van de universiteit en het ziekenhuis. Het stichtingsbestuur heeft al een geschikt pand op het oog, maar Wintgens wil nog niet kwijt waar dat is. Het zal volgens hem nog zeker een half jaar zal duren voordat de verhuizing rond is. Tot die tijd blijft er dus een tekort aan kinderopvang, maar ook de vijf plaatsen die in het overleg met het college genoemd zijn, zullen in de toekomst de behoefte niet dekken. Wintgens erkent het probleem maar stelt dat het niet exclusief voor de RL geldt: "Dat speelt in elk bedrijf en ik weet niet precies hoe je daarmee om moet gaan. Ik weet ook niet of daar enige grenzen aan moeten zijn. De discrepantie tussen vraag- en aanbodzijde blijft. Het gaat erom in hoeverre het bedrijf dit wil financieren. In vergelijking met andere landen is kinderopvang bij ons nog echt een ondergeschoven kindje."

Emely Nobis

Universiteit

Algemeen

Hoogleraarsbenoeming

Per 15 juli is, met terugwerkende kracht, benoemd prof.dr. C. Blanco als hoogleraar Kindergeneeskunde aan de Rijksuniversiteit Limburg.

Advertentiecampagne studentenwerving

De RL zal dit jaar, net als vorig jaar, weer d.m.v. een aantal advertenties in landelijke en regionale dagbladen studenten werven. Het doel van de campagne is, naast het vergroten van de naamsbekendheid van de RL, studiekeuzers attent te maken op de RL-voorlichtingsdagen.

De eerste pagina-grote advertentie is op zaterdag 26 september in de kranten te vinden. De overige advertenties verschijnen op de volgende dagen:

- Geneeskunde: 30 september
- Gezondheidswetenschappen: 3 oktober
- Rechtsgeleerdheid: 7 oktober
- Economie: 10 oktober.

Alle advertenties zijn te vinden in de Volkskrant, NRC-Handelsblad, Limburgs Dagblad, De Limburger, Dagblad voor Noord-Limburg en in de Brabantse dagbladen.

De advertentiecampagne is ontwikkeld door Bureau Blauw en Blank in samenwerking met de dienst Voorlichting.

Rechtenfaculteit bepleit afschaffen doodstraf

De Faculteit der Rechtsgeleerdheid heeft, in het kader van een internationale campagne van Amnesty International voor afschaffing van de doodstraf, een boodschap gericht aan haar zusterfaculteit van de Stetson University in St. Pe-

tersburg, Florida (VS). De Faculteit vindt dat de doodstraf moet worden beschouwd als een wrede en onmenselijke straf in de zin van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (art. 5). Te hopen valt dat de Verenigde Staten, die zich graag beschouwen als verdediger van de mensenrechten, andere landen zullen volgen die de doodstraf hebben afgeschaft. De brief van de juridische faculteit werd verzonden op grond van een eenstemmig besluit van de Faculteitsraad.

Subsidieverzoeken SWOL-Universiteitsfonds

Voor degenen die een subsidieverzoek willen richten aan het SWOL-Universiteitsfonds, geldt als sluitingsdatum voor het indienen van deze aanvragen 22 oktober.

Na advisering door het College van Dekanen zullen de tijdig en volledig ingediende verzoeken in de bijeenkomst van de Commissie van Bestedingen RL/SWOL Universiteitsfonds van 20 november aan de orde komen.

De verzoeken kunnen schriftelijk worden gericht aan: SWOL-Universiteitsfonds, Postbus 402, 6200 AK Maastricht.

Aanvraagformulieren voor het indienen van een verzoek kunnen worden verkregen via bovenvermeld adres of bij het secretariaat van de dienst AJZ: tst. 304.

Intern herplaatsingsbureau

Het College van Bestuur heeft op 15 september een intern herplaatsingsbureau-RL ingesteld (IHB-RL). Dit IHB-RL zal vooralsnog alleen werkzaam zijn in relatie tot de ontbureaucratiseringsmaatregelen.

De ontbureaucratisering leidt ertoe dat een aantal functies bij de algemene diensten wordt opgeheven.

Met de instelling van het IHB-RL worden de geldende wervings- en selectieprocedures voor NWP-functies gedeeltelijk buiten werking gesteld.

Alle beschikbare vacatures met een verwachte aanstellingstermijn van minimaal 1 jaar worden gemeld bij het IHB-RL. Daar zal dan nagegaan worden of met ontslag bedreigde functionarissen in

Dienst Voorlichting

'Bulletin' wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 304 (Jezuïetenklooster) op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de week daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Informatie: Frank Speet, tst. 319.

aanmerking komen voor de vacante functies.

Met de instelling van het IHB-RL is ook een financiële ruimte vrij gemaakt om met ontslag bedreigde medewerkers d.m.v. om- her- of bijscholing voor een bepaalde vacante functie (meer) geschikt te maken.

Vragen over de gevolgd procedure bij de verplaatsing en informatie over het IHB-RL: dienst Personele Zaken.

Boeken te koop

De bibliotheek biedt boeken te koop aan, in een eenmalige verkoop.

Ongeveer 3000 exemplaren worden voor de vastgestelde prijs van één gulden (f 1,-) per boek te koop aangeboden. De boeken zijn deels afkomstig uit de studielandschappen. Het betreft dubbele dan wel overtollige exemplaren (verouderde drukken) in de vakgebieden geneeskunde en economie.

De verkoop vindt plaats op vrijdag 9 oktober van 14.00 tot 16.00 uur in de bibliotheek, Bonnefonten (gangen rond de cour).

Diefstal

Op 8 september werd er uit een kamer in het gebouw Kapoenstraat een bruin polstasje gestolen. Het tasje bevatte o.a. rijbewijs, autopapieren, paspoort, giropas en girobetaalkaarten.

Government of Canada Awards Programme

Het Government of Canada Awards Programme 1987/1988 biedt de volgende mogelijkheden:

- Research scholarships: voor doctoraalstudenten die een deel van hun werk in Canada willen uitvoeren.

- Fellowships: voor studenten die postdoctoraal onderzoek willen verrichten in Canada. Zij moeten de hoogst verkrijgbare universiteitsgraad van Nederland hebben en hun loopbaan reeds hebben aangevangen.

Meer informatie is verkrijgbaar bij de Canadian Embassy, Postbus 30820, 2500 GV Den Haag of bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen (Scholarship office), Postbus 25000, 2700 LZ Zoetermeer.

Aanmeldingsformulieren (in zesvoud) moeten vóór 1 november worden overlegd.

Verder zijn er nog:

- The Canadian Studies Graduate Student Awards Programme;
- The Canadian Studies Faculty Enrichment Programme;
- The Canadian Studies Faculty Research Awards.

Info: hureau Buitenland, Jezuïetenklooster, 3e etage, kamer 323.

British Council Specialist Courses and Seminars

Door de British Council worden de volgende Specialist Courses en Seminars georganiseerd:

Blood Transfusion (no. 752) Edinburgh 6-18 maart '88;

Advanced Cardiology (no. 823) Edinburgh 12-22 april '88;

Clinical Medicine of later life (no. 829) Oxford 5-18 april '88;

Minimal Invasive surgery (no. 831) London 10-16 april '88;

Frontiers in Forensic Science (no. 763) London 17-29 jan. '88;

Biological Basis of Radiotherapy (no. 765) London 17-29 jan. '88;

Children's Orthopaedic Surgery (no. 850) Edinburgh 27 april-6 mei '88;

Services for People with a Mental Han-

dicap (no. 824) Manchester 15-27 mei '88.

Sluitingsdatum voor deze cursussen: ongeveer 4 maanden voor aanvang van de cursus. Inschrijfformulieren en prospecti zijn verkrijgbaar bij de Education Officer van de British Council, Keizersgracht 343, 1016 EH Amsterdam, tel. 020-223644.

Politiek café studentenhuisvesting

Woensdag 30 september om 20.00 uur organiseert het Politiek Café Maastricht (NSEM) een forumavond over de problematiek omtrent studentenhuisvesting.

Tijdens deze avond zal informatie gegeven worden over het wonen in Maastricht. Tevens zal een forum hierover discussiëren. Dit forum zal bestaan uit mensen van de gemeente, de Stichting Studentenhuisvesting, woningbouwverenigingen en een student uit de commissie Studentenvoorzieningen. De avond vindt plaats in kamer 200 van het Jezuïetenklooster.

Informatie bij Ageeth Bijl, tel. 211695.

Agenda Tafelstraat 13

Zaterdag 26-9 11.30-13.00 uur: vredesontbijt in het Servaasklooster 14 (vooraf aanmelden, f 6,-).

14.00-17.30 uur: Novecento I, 17.30-18.30 uur: soep en brood, 18.30-21.00 uur: Novecento II in het Filmhuis. Deze film van Bertolucci over opkomst en ondergang van het Italiaanse fascisme, aan de hand van twee families vanaf 1900 kost samen met de soep f 15,-.

Zondag 27-9 10.45 uur: viering in de Celdebroederskerk (Brusselsestraat 38 tuin in, links aanhouden) met als thema: Daniël tegen de goden. Tijdens deze dienst wordt de 5 weken oude Johannes Isaac Warndorff welkom geheten. Geert van der Bom gaat voor. Het Ekkelesiakoort zingt. Er is een kindernevendienst. Koffie, limonade en cake na.

Maandag 28-9 20.00 uur: eerste bijeenkomst Joods Leerhuis, Tafelstraat 13.

Dinsdag 29-9 17.45-19.45 uur: repetitie Ekkelesiakoort, met soep in de pauze. Zelf brood meenemen.

Woensdag 30-9 20.00 uur: groep Mensbeelden, met Henk ten Have en Geert van der Bom.

Donderdag 1-10 20.00 uur: in het Dienstencentrum, Vrijthof 26, lezing in de cyclus van Maastricht tegen Apartheid door David de Beer (Kairos, Utrecht) over de frontlijnstaten.

Bridgeclub

Bridgeclub de Laatste Slag organiseert een cursus voor beginners. De cursus is bedoeld voor mensen die niets van de sport afweten en voor hen die het Acol-systeem willen leren. De cursus beslaat 12 lessen en start op donderdag 22 oktober om 18.30 uur in cafe Tribunal.

Kosten: f 20,-, Koko-leden betalen f 15,-. Opgave en inlichtingen: Martin Brandwagt, tel. 253062, I. Polling, tel. 253368 of M. Piters, tel. 252245.

Agenda COC

In de eerste helft van oktober de volgende COC-activiteiten: Vrijdag 2-10 20.00 uur: jongeren-inloopontmoetingsavond.

Dinsdag 6-10 20.00 uur: werkwinkel. Voortaan elke donderdagavond vanaf 20.00 uur is Café Rose open.

Elke werkdag is het COC-pand in de Bogaardenstraat 43 geopend van 14.00-17.00 uur.

(Zaterdag 31-10 Pink party)

Amnesty Theater

Amnesty Theater gaat dit jaar weer beginnen met een nieuw toneelstuk, begeleid door Agnes Bergmeijer, stagiair van de Toneelacademie. Men heeft nog enthousiaste toneelspelers nodig. Informatie: Evelyn v. Bussel, tel. 210440 of Hélène v.d. Walle, tel. 620956.

Op 7 oktober is er een toneelinschrijfdag avond vanaf 21.30 uur in de Koko-zaal, waar opgave ook mogelijk is.

Audities Nederlands Studenten Orkest

Studenten die een instrument bespelen en zin hebben om met het NSO in januari op pad te gaan, kunnen zich opgeven voor een van de audities in Amsterdam (12-10), Nijmegen (14-10), Leiden (15-10), Groningen (26-10) of Utrecht (29-10).

Het programma omvat een opdrachtstuk van Jan Rokus van Roozendaal, het pianoconcert in G van Ravel en de symfonie van Rachmaninoff.

Opgeven voor de audities: tel. 020-751417 of 030-341643.

Onderwijs

Rectificatie openingstijden Studentendekanaal

In de vorige uitgaves van Bulletin zijn verkeerde openingstijden van het secretariaat studentendekanaal en de studiefaculteit vermeld.

De juiste openingstijden van het secretariaat Studentendekanaal zijn:

- maandagochtend 9.00-12.30 uur;
- dinsdagmiddag 13.30-16.30 uur;
- donderdagochtend 9.00-12.30 uur.

Studie-infotheek

Ook hier veranderingen in de openingstijden. De studie-infotheek is geopend op:

- dinsdagmiddag 13.30-16.30 uur;
- donderdagochtend 9.00-12.30 uur.

Bouillonstraat 3, kamer 2.225.

Steunpunt Studiefinanciering Maastricht

Het Steunpunt Studiefinanciering Maastricht is telefonisch bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 9.00-12.00 en van 14.00-16.00 uur (gratis) via tel. 06-4991122.

RL in de media

Onderstaande knipsels liggen ter inzage in de bibliotheeklocaties Bonnefonten-Randwijk en AZM/BMC en het studielandschap Nieuwenhof.

DL = De Limburger, LD = Limburgs Dagblad, VK = Volkskrant

"Huisarts moet meer weten van leven van patiënt" (LD 12-9) en "Medisch student moet patiënt langer volgen" (DL 12-9) Uitspraken uit de inaugurale rede van prof.dr. Harry Crebolder. Hij vindt ook dat er in de medische opleiding meer aandacht besteed moet worden aan voortverleging, maatschappelijk werk en fysiotherapie.

"WHO-instituut naar Maastricht" (LD 15-9) Maastricht krijgt een internationaal samenwerkingscentrum voor opleiding en onderzoek.

RL-Agenda

25-09 Promotie J. le Noble, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

28-09 Start tentoonstelling "Gedaref, een stad in de Sahel", (B) t/m 23-10; info: tel. 887777 tst. 219.

01-10 Congres "Om gezondheidsredenen geprolongerd", (J) 10-17 uur, info: tel. 887777, tst. 319.

02-10 Congres en ontmoetingsdag Huisartseneeskundig Onderzoek, (R) 10-18 uur, info: 882261/260.

08-10 Nonsens in de visuele media, lezing door P. Galestin, Filmhuis Lumière, 20 uur; info: tel. 887777, tst. 219.

08-10 Nonsensfilms en video Filmhuis Lumière, elke avond vanaf 20 uur doorlopende voorstelling t/m 14 oktober.

13-10 Lezing Klinische Agora "Bovenbuikpathologie", AZM/de Arc, 20.30 uur, info: tel. 435590.

13-10 Nonsens en taal, lezing door W. Tigges, Aula (J), 20 uur;

Muziekuitvoering liederlijke nonsens, Aula (J), 21 uur, info: tel. 887777, tst. 219.

14-10 Honger hoeft niet, lezing door F. Muller, arts, Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219.

15-10 Nonsens in de beeldende kunst, lezing door H. van Leeuwen, Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219.

16-10 Promotie A. Rijntjes, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

22-10 Lustrumsymposium Vrouwemancipatiecommissie, Aula (J), 14-18 uur, info: tel. 888267.

23-10 Inaugurale rede prof.dr. J. van Engelshoven, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

23-10 De invloed van de jazz op de klassieke muziek, concerten door Ensemble J. van Leeuwen en Ensemble Contraint, Stedelijke muziekschool, info: tel. 887777, tst. 219.

Looptraining

Vanaf dit jaar is het mogelijk om met goed weer buiten en met slecht weer binnen te trainen. De training wordt gegeven in sporthal de Geusselt op woensdag van 17.15- 18.15 uur. Via interval-, sprint-, lange afstand- en circuittraining wordt gewerkt aan verbetering van zowel het aerobe- als anaerobe uithoudingsvermogen. Verder wordt er aandacht geschonken aan de techniek van het lopen, het werken met schema's en het juist opwarmen voor en afbouwen na het lopen. Regelmatig worden er diverse afstanden op tijd gelopen en wordt dit op een persoonlijk overzicht bijgehouden.

Veldhockeycompetitie mixed

Op 12 oktober start de mixed veldhockeycompetitie voor sportkaarthouders. De teams spelen eens in de drie à vier weken op maandagavond 2 wedstrijden op het kunstgrasveld MHC, Heukelstraat. De competitie vindt plaats op maandag van 22.00-23.30 uur. Inschrijven vóór 5 oktober bij bureau LV&S.

Zaalvoetbalcompetitie

Er zijn nog enkele teams nodig voor de interne zaalvoetbalcompetitie die 8 oktober van start gaat. Inschrijven bij bureau LV&S.

Mini-triathlon

Evenals vorig jaar zal in oktober een mini-triathlon voor studenten en medewerkers worden georganiseerd. Dit vindt op 8 oktober vanaf 12.00 uur plaats in en rondom zwembad Dousberg. Gezien de beperkte capaciteit van dit complex kunnen er slechts 25 deelnemers (20 studenten en 5 medewerkers) voor het gebeuren worden geplaatst. Wees er dus snel bij! Inschrijving vóór 30 september bij bureau LV&S onder betaling van een bedrag van f 5,- voor sportkaarthouders en f 12,50 voor niet-sportkaarthouders.

Maassac agenda

Agenda van de Maastrichtse Studenten Alpen Club:
26/27-9: Ledenweekend Freyr.
3/4-10: Introductieweekend Goyet - Marches les Dames.
Training: iedere dinsdag van 17.30-18.30 uur onder leiding van Hans Lanter in sportzaal Vijverdal.
Opgave en info: Paul Dobbelaar, tel. 217170.
Maassac, postbus 174, 6200 AD Maastricht.

Geneeskunde

Algemeen

Reflex

Studievereniging Reflex zit vol plannen voor het komend studiejaar. Toch kan men nog ideeën en actieve mensen gebruiken: studenten kunnen zich opgeven d.m.v. een briefje in postrekje NSVRL/Reflex of postvakje Emile Janssen 4MF.

Het is ook mogelijk om lid te worden van Reflex. Voor informatie: Emile Janssen, tel. 04490-15512.

Studievereniging Panacee uit Groningen organiseert op 16 oktober een symposium met als titel "Reuma, je zult er maar mee lopen". Inlichtingen bij bovengenoemd contactpersoon.

Reflex organiseert op 21 oktober een lezing over in vitro fertilisatie. Info over datum en plaats volgt nog.

Donderdag 8 oktober is er vanaf 19.30 uur een algemene ledenvergadering in het Jezuiten klooster.

AIDS

- Over de aard, herkomst en verspreiding van deze tot op heden ongesnelijke ziekte.
- Angstaanjagende cijfers. Een mondiaal alarmerende situatie. Kan een catastrofe nog worden voorkomen?
- Moet de voorlichting met betrekking tot AIDS niet meer inhouden dan technische raadgevingen?

Inleider: **Dr. J.P.M. Lelkens**

Medicus, gespecialiseerd in de anesthesiologie aan de Rijksuniversiteit te Leiden en ondermeer tot 1984 hoogleraar aan de Rijksuniversiteit Limburg te Maastricht

Datum: **dinsdag 29 september, om 20.00 uur.**

Plaats: **Studentenhuis „In de Fortuyn”.**

Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk te Maastricht.

Vrije gedachtenwisseling!

U bent van harte welkom!

RK Studentenpastoraat Maastricht

Havenstraat 19
6211 GJ Maastricht
tel. 043-213364

Keuken:
17.00-24.00

Gesloten: zondag, maandag en feestdagen.

Keuze uit 10 rode en 7 witte wijnen
per glas vanaf f 3,50.

29 september t/m 3 oktober

MENU À f 25,-

Pareloenpaté met een
kleine salade

☆☆☆

Scholfilet in
rode wijnsaus

☆☆☆

Lauwwarme, omgekeerd
gebakken appeltaart
met vanillecrème

MENU À f 25,-

Warme vispaté
met botersaus

☆☆☆

Varkenslende met pruimen
in roomsaus

☆☆☆

Kwarktaart met aardbeien

**WIE BINNEN EEN JAAR
AFSTUDEERT, KAN DEZE
UITGAVEN NU AL
GRATIS AANVRAGEN**

Studierichtingen:

Alle technische wetenschappen, accountancy, actuariële wetenschappen, andragogie, bedrijfskunde, biologie, chemie, culturele antropologie, economie, econometrie, informatica, pedagogie, planologie, politicologie, psychologie, rechten, sociologie, wis- en natuurkunde.

Voor een folder met aanvraagformulier kunt u terecht bij:

RU Limburg, hoofdgebouw,
bureau onderwijs F.B.R.

Intermediair Jaarboek

met informatie over het zoeken naar en vinden van werk en uitgebreide informatie over 321 Nederlandse ondernemingen.

Intermediair weekblad:

met het meest complete overzicht van vacatures voor personeel met een academische of HBO-opleiding. Verder elke week informatie over arbeid, techniek, wetenschap en samenleving.

Congressen

Valuatie gezondheidswetenschappen

de Faculteit der Gezondheidswetenschappen organiseert op donderdag 1 oktober van 10 tot 17 uur een symposium dat tot doel heeft een tussentijdse balans op te maken van de studierichting gezondheidswetenschappen: "Om gezondheidsredenen geprolongerd".

voor medewerkers en studenten van de faculteit der Gezondheidswetenschappen is het symposium vrij toegankelijk. Aanmelding en informatie via tel. 043-213364, tst. 319 (Kapoenstraat).

Ontmoetingsdag huisarts geneeskundig Onderzoek

de vakgroep Huisarts geneeskunde organiseert samen met het Nederlands Huisartsen Genootschap op vrijdag 2 oktober in gebouw Randwijck een congres en ontmoetingsdag waar recent afgesloten en lopend huisarts geneeskundig onderzoek wordt besproken. Ook de huidige situatie en trends in huisarts geneeskundig onderzoek komen aan de orde en vertegenwoordigers van de Tweede Lichting HOIO's die door de RL zijn opgeleid zullen hun onderzoek presenteren.

Symposium over intelligentie

op vrijdag 2 oktober wordt in Utrecht een symposium over kennen en weten gehouden. Filosofen, psychologen en biologen zullen dit onderwerp vanuit hun vakgebied tot leven brengen.

afloop is er een discussie onder leiding van prof. dr. J. van Hooff. Plaats: collegezaal Veterinaire Fysiologie, Jan van Galenstraat 40, Utrecht. Tijd: 9.30-16.30 uur.

oppgave en info: 030-893842 (na 18.00 uur).

Sport

Badmintoncompetitie

op 8 oktober start in tenniscentrum Dousberg een badmintoncompetitie. Belangstellenden kunnen zich opgeven bij bureau LV&S.

Handbal

op maandagavond wordt van 18.00-19.00 uur handbaltraining gegeven in het Veldekecollege, St. Pieter. Geïnteresseerden kunnen zich opgeven bij Rob Kok, of op maandagavond langskomen. De training is gericht op zowel beginners als gevorderden.

Gezondheids- wetenschappen

Algemeen

Evaluatie Gezondheidswetenschappen

Informatie over een symposium met als onderwerp de studie Gezondheidswetenschappen is te vinden onder de rubriek "UNIVERSITEIT-CONGRESSEN".

Bestuursleden Agora

Agora, studievereniging van gezondheidswetenschappen, heeft plaats voor nieuwe bestuursleden. Iedereen die geïnteresseerd is wordt uitgenodigd voor een informatie-avond op dinsdag 6 oktober om 19.30 uur in de Agora-kamer (bij binnenkomen Jezuiten klooster rechts). Er zal het een en ander over de vereniging verteld worden en de huidige bestuursleden zullen hun functie toelichten. Natuurlijk kunnen er dan ook vragen gesteld worden. Ook is het mogelijk via het postvakje van Agora in de Kapoenstraat contact op te nemen.

Studentleden Studierichtingscommissie

Voor de Studierichtingscommissie (SRC) is men op zoek naar geïnteresseerde studentleden. De SRC is een commissie die de faculteitsraad adviseert omtrent het onderwijsprogramma. In de SRC zitten 8 studentleden. Omdat niet iedereen altijd aanwezig kan zijn door o.a. stages, zoekt men dringend 2 nieuwe reserve-leden, die vanaf februari als lid kunnen worden aangesteld. De studentenfractie zou moeten bestaan uit studenten van zoveel mogelijk verschillende jaren en afstudeerrichtingen. Daarom gaat er speciale voorkeur uit naar studenten propaedeutische, Bewegingswetenschappen en Verplegingswetenschappen. Belangstellende studenten kunnen meer informatie krijgen bij Edith Dekker, postvakje 4e jaars of tel. 252216.

Onderwijs

Stage 4e jaars GGK

Willen alle studenten die tussen nu en juni 1988 in stage gaan zo spoedig mogelijk, na overleg met de stagebegeleiders in de instelling, de stage-overeenkomst ingevuld en ondertekend bij Peter-Paul Mersch, vakgroep GGK i.o., inleveren.

Herkansing bloktoets M&T IIB

De herkansing van de bloktoets Methoden en Technieken IIB studiejaar 1986/87 vindt op 28 oktober plaats. Tijd: 10.00-12.00 uur, locatie: Aula, Jezuiten klooster. Deelname criterium: totaal blokevaluatiecijfer tussen 8 en 11 punten.

4e jaars GGK blok Sexualiteit

In de periode 13 oktober tot 21 november (4.2.5) en van 27 april tot 12 juni '88 (4.6.5) zal het blok "Sexualiteit" draaien. Dit blok vormt een regulier onderdeel van het GGK curriculum en dient door iedere student gevolgd te worden. Aangezien een aantal studenten op dit moment in stage is, zal een inschrijving noodzakelijk zijn in verband met de organisatie van het aantal groepen. Het is daarom noodzakelijk dat de studenten zo spoedig mogelijk een aanmeldingsformulier invullen. Dit formulier kan bij Angela Silanoe-Verweij, secretariaat GGK, opgehaald worden tussen 8.30-15.30 uur. De deadline om mee te doen aan blok 4.2.5 is 7 oktober. Indien men absoluut verhinderd is het formulier in te vullen, kan men Angela bellen om de keuze kenbaar te maken. Als studenten zich niet opgegeven hebben vóór 7 oktober dan wordt aangenomen dat ze het blok Sexualiteit dit academisch jaar niet lopen.

Onderzoeksstageplaats 4e jaars GGK

Er is onverwacht nog een onderzoeksstageplaats vrijgekomen op het CAD-Heerlen. Mensen die nog tijd over hebben dit jaar en hierin geïnteresseerd zijn kunnen zich wenden tot Peter-Paul Mersch. Tijdsinvestering: ongeveer 1 à 2 dagen per week gedurende een jaar.

Vrijwillige 2e en 3e jaars GGK-studenten

Het Krisis Opvang Centrum zoekt 2e en 3e jaars GGK-studenten die als vrijwilliger enige uren per week willen werken op het Krisis Opvangcentrum in de Kapoenstraat.

De werkzaamheden zijn o.a.
- het creatief bezig zijn met cliënten (vooral kinderen), zoals spelen, wandelen etc.
- bijwonen van bijeenkomsten en besprekingen tussen de verschillende afdelingen van het Krisis Opvang Centrum.
- nieuw opgenomen cliënten kennis laten maken met het huis en de huisregels, etc.
- het uitvoeren van lichte huishoudelijke taken (koffie zetten, maaltijd verzorgen) en van bureauwerkzaamheden (telefoon beantwoorden, boodschappen aannemen, etc.).

Dit is voor GGK-studenten een uitstekende mogelijkheid om al tijdens de studie kennis te maken met het functioneren van een instelling in de GGZ.

Voor meer informatie: Peter-Paul Mersch, vakgroep GGK i.o., tel. 888367/371.

Rechtsgeleerdheid

Onderwijs

Cursus Engels

Woensdag 7 oktober gaat opnieuw een cursus Engels voor juridische studenten van start. De cursus wordt verzorgd door docenten van de Rijkshogeschool Opleiding tot Vertaler. Het geheel vernieuwde blokboek bevat gevarieerde opdrachten rond actuele maatschappelijke en juridische thema's. De nadruk zal liggen op spreek- en luistervaardigheid. De cursus wordt gegeven in tien wekelijkse bijeenkomsten telkens op woensdag. Het cursusgeld bedraagt f 25,-.

Studenten die actief deelnemen aan alle bijeenkomsten en een toets afleggen

ontvangen een certificaat dat wordt afgegeven door de Rijkshogeschool en de Faculteit gezamenlijk.

Aanmelding voor de cursus kan alleen schriftelijk vóór 1 oktober door middel van een briefje in de brievenbus van bureau Onderwijs (N). Vermeld duidelijk naam, voorletters en studiejaar. De cursus is in eerste instantie bedoeld voor derdejaars studenten. Openvallende plaatsen kunnen worden ingenomen door studenten uit andere jaren.

Informatie over het lesrooster, de lokalen en het blokboek hangt op maandag 5 oktober op de prikborden.

boeken in heel linnen in leer met goudopdruk in perkament
maar ook stencils, proefschriften, e.d.
handboekbinderij arno lipsch
hunnenvweg 41
6224 jp maastricht
tel. 043-625889
als u vakwerk op prijs stelt

BRUGGEMANN ASSURANTIEN

SPECIAL AUTOVERZEKERINGSTARIEF VOOR WERKNEMERS VAN DE R.L. EN HET ACADEMISCH ZIEKENHUIS

Wij hebben een goede verzekeringsmaatschappij bereid gevonden een EXTRA korting af te geven voor werknemers van de R.L. en het academisch ziekenhuis, t.b.v. hun autoverzekering. Vul nog vandaag benedenstaande antwoordcoupon in en u wordt spoedig vrijblijvend geïnformeerd over het te behalen voordeel.

Naam: geb.dat.:
Adres:
Postcode/woonplaats:
Beroep:
Telefoon:
Merk auto: Type: Bwjr.:
Gewicht: cataloguswaarde:
Aantal km per jaar: Behaalde aantal schadevrije jaren:
Huidige no-claim: % huidige premie:
Gewenste dekking:

Bovenstaande antwoordkaartje opsturen naar:
Bruggemann Assurantiën,
Antwoordnummer 4517, 6200 WC Maastricht.
Een vrijblijvende offerte wordt u dan spoedig toegezonden.

Bedrijvencentrum Maastricht,
Meerssenerweg/Kast. Holtmeulenstraat 9 (A-12)
6222 AV Maastricht, tel. 043-686621.

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

cultuur

Samengesteld door Lucia Geurts en Paul Pinxten.

De Nieuwe Snaar

Met 'Fragmenten uit de Geïllustreerde Muziek' werden zij uitgebreid gelauwerd. 'Tricolor' veroverde in Montreux een bronzen roos. De nieuwe show met de houter-simpel titel 'La-La' is ook weer een meesterwerkje en biedt symfonische slapstick, verrassend variëte en polyfoon plezier. Wij hebben het over de Belgen Jan de Smet (accordeon), Kris de Smet (hobo) en Geert Vermeulen (viool), beter bekend onder de groepsnaam De Nieuwe Snaar. 'La-La' bevat nieuwe composities en prettig gestoorde covers van werk van componisten en musici als Elmer Bernstein, Ennio Morricone, The Specials, Otis Redding, The Chips, Dave, Dee, Dozy, Mick and Tich. De Nieuwe Snaar komt in de Stadsschouwburg in Sittard (30 september), de Orangerie in Roermond (15 oktober), de Maaspoort in Venlo (16 oktober) en de Stadsschouwburg in Maastricht (29 oktober).

Zonder Filter

Stichting Popmuziek Limburg organiseert elk jaar een festival waar nieuwe, Limburgse groepen aan het publiek worden voorgesteld. De nieuwe oogst, verzameld onder de naam 'Zonder Filter '87', is 26 september in het Elslose Maaslandcentrum. Stereotypes, The Deal, The Re-experience, Fraai the Fraai, Shebatic, Groucho, Return of the Seven, Aja, What-If-Traumatic zijn van de partij. En U dan?

Generals House

Opzettelijk toevallig gelijk met het laatste weekend van de Boulevard of Broken Dreams, organiseert het Cultureel Centrum de Maastrichtse Cultuurdagen. Een manifestatie met louter Limburgse artiesten, ook bedoeld om schouwburg, LSO en Het Vervolg in de schijnwerpers te zetten. De happening heet "What's behind the Generals House?", een verwijzing naar de plek waar alles gebeurt: in en achter het Generaalshuis aan het Vrijthof. In de oude gebouwen van het voormalige politiebureau zijn installaties te zien van de Maastrichtse Kunstenaarsvereniging in oprichting en studenten van de Jan van Eyckacademie.

Een van de kunstwerken 'achter het generaalshuis'. Dit weekend is er een manifestatie met louter Limburgse artiesten (foto Franco Gori)

Vanaf 12 uur zaterdagmiddag is er een non-stop programma met kleine en grote kunst voor alle leeftijden: klassiek, jazz, theater, modepresentatie, dans, pop, en 'performances', te veel om op te noemen. Wie precies wil weten wanneer wat is, kan in de bijlage van de Maaspost van vorige week kijken of het programma ophalen aan de balie in het Generaalshuis.

Annette Berr

Het Maastrichtse café Satyricon profileert zich de laatste tijd als literair établissement. Dinsdag 29 september komt de Duitse Annette Berr. Zij is een vertegenwoordigster van de new wave in de Duitse literatuur en wordt wel vergeleken met Jules Deelder. Zij brengt een twee uur durende show met muziek, dans en performance. Haar proza en poëzie is doorspekt met sex en humor. Berr houdt zich ook bezig met schilderen, fotograferen, schrijven van songteksten en zingen. Zij heeft al twee boeken op haar naam: 'Nachts sind alle Katzen breit' en 'Flamingos und andere schwarze Vogel'. Eind van het jaar verschijnt van haar een elpee met chansons.

Berghuis

Zaterdag 26 september wordt om 16 uur de nieuwe dichtbundel van Hans Berghuis getiteld 'Een winter in Tomi', gepresenteerd in Boekhandel De Tribune, Kapoenstraat 8. In 1949 debuteerde Hans Berghuis met de bundel 'Grote en kleine metten voor jou', hij schreef enkele romans en vertaalde Spaanse volkspoëzie. Hij is vooral bekend als literair criticus van de Volkskrant. 'Een winter in Tomi' behandelt het tijdloze thema 'dichter en/in ballingschap', geïnspireerd door de elegieën die Ovidius schreef op het eiland Tomi waarheen hij door keizer Augustus verbannen was.

Galleries

Dat Oostenrijk meer te bieden heeft dan bergen, Lederhosen, wijnschandalen en een president met een nazi-verleden, is tot 18 oktober in het Cultureel Centrum van Hasselt (B) te zien. Werk van 35 Oostenrijkse fotografen van 1900 tot heden is hier, onder de titel 'Oostenrijkse fotografie in de 20ste eeuw', te zien. De tentoonstelling omvat vertegenwoordigers uit de belangrijkste stromingen. In de periode van de eeuwwisseling ligt het belang vooral in het picturalisme, de jaren twintig en dertig worden beheerst door de mode- en dansfotografie en de momentfotografie. Ook een vleugje surrealisme dringt tussen de Alpen door (Bayer). Na de oorlog is vooral Haas belangrijk met zijn 'Heimkehrer'-serie en in de jaren '60 de subjectieve fotografen Breth en Morath. De hedendaagse fotografie is vertegenwoordigd door Sailand, Willmann en Mack.

Helemaal in Thorn is in de Kraekermolen (Beekstraat 13) Galerie Adriana gevestigd. Zij bestaat tien jaar. Ter ere daarvan organiseert zij een aantal jubileum-tentoonstellingen. Tot 25 oktober is er Braziliaanse naïeve kunst te zien, onder wie José de Freitas, Nunciata, Sabóia en Tamanini. De galerie is zaterdag en zondags open tussen 14 en 18 uur.

Galerie FAH, Brusselsestraat 80, wijdt een tentoonstelling aan Jan Montijn. Het is de eerste keer, dat deze Cobra-kunstenaar exposeert in Maastricht. In zijn kunst heeft hij een eigen taal van tekens en symbolen gecreëerd. Wonderlijk genoeg vormen zijn "oertekens" een soort beeldverhaal, dat door sommige primitieve volkeren gelezen kan worden. Menselijke emoties zijn het uitgangspunt voor zijn grafiek en schilderijen. Vaak deed hij inspiratie op in het Verre Oosten, waar hij gewoond heeft.

Fassbinders koffiehuis

Carlo Goldoni schreef de komedie "La Bottega del Café" over een vrolijk koffiehuis in Venetië. Werner Maria Fassbinder gebruikte deze als basis voor een eigen stuk. Fassbinder ontmaskert de personages, die het koffiehuis bevolken, een cynische ontleding van de menselijke verloedering, maar toch leuk. Het Noordelijk Theater 'De Voorziening' brengt het woensdag 30 september in de Maastrichtse Schouwburg. De regie is van Pol Dehert en Herman Gilis.

Stanislawski's stoel

De Rus Konstantin Stanislawski bedacht de volgende improvisatie: een acteur zit op een stoel. Een tegenspeler moet hem daar proberen weg te krijgen. Opgegaan is plaats vergaan. Guido van Meir maakte hiervan een eigentijds stuk over jeugdwerkloosheid en het Raamtheater onder regie van Walter Tillemans brengt het vrijdag 2 oktober in de Maastrichtse schouwburg.

Indonesië-week

In Heerlen is een Indonesië-week. In het kader daarvan draagt Jules

Croiset 't Salie-avondje bij Juffrouw Pieterse voor: een monoloog uit Woutertje Pieterse van Multatuli. De voordracht is dinsdag 29 september om 19.30 uur in de Heerlense schouwburg. Aansluitend is een Forum over de ideeën van de schrijver. Vrijdag 2 oktober brengt Theater Antigone 'Max Havelaar' en zaterdag 3 oktober is het muziektheater 'Woutertje Pieterse & Cie' van toneelgroep Theater in Heerlen te zien.

Novecento

Het verhaal over de vriend-en vijandschap tussen een grootgrondbezitter en een landarbeider is onder handen van regisseur Bernardo Bertolucci uitgegroeid tot een filmepos. Plaats van handeling is een landgoed in Noord-Italië en het jaar

is 1900 (novecento). De film geeft een realistisch beeld van het opkomend fascisme. Door de acteerpresentatie van o.a. Robert de Niro, Gerard Depardieu, Dominique Sanda, Burt Lancaster en vooral Donald Sutherland in de rol van de fascist is 'Novecento' 1 & 2 een aanrader. Filmhuis Lumière heeft in het kader van de Vredesweek 1987 de Bertolucci-klassieker geprogrammeerd.

De avondvoorstelling is al uitverkocht. Voor de nachtvoorstelling kan nog gereserveerd worden (tel. 043-214080). Lumière beschikt over een 35 mm kopie en deze wordt geprojecteerd in de grote zaal. Er zijn verschillende pauzes en halverwege de nacht kan ter versterking soep en brood verorberd worden. Een kaartje kost vijftien gulden (inclusief maaltijd). De nachtvoorstelling start zaterdag 26 september om 24 uur. Tegen half acht kan men de donkere zaal weer verlaten.

AGENDA

Muziek

La Bella Melena, ESC. Operette van J. Offenbach, Stadsschouwburg Maastricht 20 sept. 20.00 uur.

Toneel

Het Koninklijk R.W. Fassbinder, Noordelijk Theater De Voorziening, Stadsschouwburg Maastricht 30 sept. 20.00 uur.
Max Havelaar, Theater Antigone, Toneel naar Multatuli, Stadsschouwburg Heerlen, 2 okt. 20.00 uur.
De stoel van Stanislawski van Guido van Meir, Raamtheater, Stadsschouwburg Maastricht 2 okt. 20.00 uur.

Diversen

Het Nationale ballet, drie Nederlandse choreografen, Stadsschouwburg Heerlen 28 sept. 20.00 uur.
Jules Croiset, 't Salie-avondje bij juffrouw Pieterse, forum over ideeën van Multatuli, Stadsschouwburg Heerlen 29 sept. 21.00 uur.
Geen plek nergens, Pauline Daniels (dans), Stadsschouwburg Maastricht, 1 okt. 20.00 uur

Exposities

Bonnefantenmuseum, Keuze Sphinx aardewerk en een vaste collectie aanwinsten oude Italiaanse schilderijen, Zuidnederlandse schilderijen, Maastrichtse beelden, archeologie, moderne kunst. Marcel Broodthaers, "l'entree de l'exposition" en "fotografie Zuid-Limburg 1961-1970". Frank Mandersloot, recent werk en Ger Boosten, monotypes, di t/m vrij 10-17, za/zo 11-17 uur
Generaalshuis, Vertalen = verkleed. Tentoonstelling van boeken en poppen in vele talen uit vele landen. Pablo Rueda Lara (keramiek), ma 13-16 uur, di t/m za 11-16 uur.
Etalage-galerie Expo-Janssen, Rechtstraat 80, Toussaint Essers (12-tal monotypes, opgebouwd uit verschillende kleurlagen, op rijstpapier).
Galerie Fah, Brusselsestraat 80, do t/m za 13-17 uur. Jan Montijn (kleuretsen en schilderijen).
Het Bassin, Bogaardenstraat 40b, Art Work Belgium, werk van vier Belgische kunstenaars, wo t/m zo 13.00-17.00 uur.

Galerie Dis, Tafelstraat 28, Willem Heesen (glas), wo t/m zo 13.00-18.00 uur.
Gouvernementsgebouw, Hoge Weerd 10, Expositie Monumentenzorg in Limburg. Galerie Signature, Nathalie van den Eerenbeemt (schilderijen en aquarellen), wo t/m vrij 11.00-18.00 uur.
Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 Schimmert, Sam Prabirsingh, do t/m zo 14.00-17.00 uur.
Fotogalerie 68, Kasteel Hoensbroek, Philippe Moreux (zwart-wit fotografie), ma t/m vrij van 10-12 en 13.30-17 uur.
Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43. Werken op papier van 24 Duitse en Italiaanse kunstenaars (t/m 30 okt.), di t/m za 13-18 uur.
Jan van Eyckacademie, Dominikanerplein 1, werk van 24 kunstenaars van de Jan van Eyckacademie (t/m 27 sept.).
Fotografie van Ania Bien (t/m 2 okt.).
Galerie Adriana, Beekstraat 13, Thorn. Braziliaanse Naieven. (t/m 25 okt.).

Films

Lumière, Bogaardenstraat 40b
Prick up your ears, S. Frears, 22.00 uur, (t/m 30 sept.)
Werther, P. Miro, 20.00 uur (17 t/m 30 sept., niet op 26 sept.)
Pastoraal Verstopperje, Terayama, 21.00 uur (24 t/m 27 sept.)
L'Argent, R. Bresson, 21.00 uur (28 t/m 30 sept.)
Novecento, Bertolucci, deel 1 14.00 uur, deel 2 19.00 uur.
Mabi B.V., Kleine Gracht 24a
Who's that girl, dag. 2.30 en 8.30, za/zo 6.15 uur.
Een maand later, dag. 2.30 en 9.00 uur, za/zo 6.15 uur.
Zoeken naar Eileen, dag. 2.30 en 9.00 uur, za/zo 6.15 en 9.00, wo, alleen 9.00 uur.
The living daylights-James Bond, dag. 2.30 en 9.00 uur, za en zo 6.15 uur.
Cinema Palace, Wijcker Brugstraat
The secret of my success, dag. 4.30 en 7.00 en 9.30 uur, za en zo ook 2.00 uur.
One flew over the cuckoo's nest, dag. 4.30 en 7.00 en 9.30 uur.
The Beverly Hills, dag. 4.30 en 7.00 en 9.30, za/zo ook 2.00 uur.
Ciné-K, St. Bernardusstraat 13
Cria Cuervos, dag. 20.00 uur.
Local Hero, dag. om 22.30 uur.

roman

Ik heb ooit de kapitale blunder begaan om in deze column te spreken over De Liefde. Op zich is dat natuurlijk niet fataal; immers, ieder wat minder weldenkend mens (en dat zijn wij allen, van Marie Eerstejaars-Student tot prof. dr. J. Greep!) heeft momenten van aangename zwakte waarin emoties de ratio belagen, ontmantelen en aan de oud-schroot handelaar meegeven: de liefde! Eenieder gaat daar vanzelfsprekend op heel eigen wijze mee om. Uit het Liefdes-kookboek blijkt dat je het gewoon maar moet laten komen, consumeren en er al dan niet van moet genieten; ieder haar eigen smaak, niet?

Tot dusverre nog geen wanklank over de liefde, op deze pagina. Waarom refereer ik dan toch aan een blunder, hierboven? Ach, moet U luisteren, enkele jaren geleden was dat Liefdes-kookboek nog helemaal niet gepubliceerd, dus ik rommelde maar wat aan, maakte fout op fout, verprutste de receptuur, vrat het heerlijk te schielijk, of -waar het hier nu om draait!- wilde de gehele wereld deelgenoot maken van het mij toegevalen genot.

Enfin, U ziet het al komen (als U het zich niet nog herinnert, een jaar of drie geleden was het, hier, op deze zelfde pagina!): ik verklaarde mijn liefde openlijk en in duizendvoud (duizendfout, bleek al ras!), uitgevoerd in zwarte drukinkt, rollend van de persen van het Limburgs Dagblad, en ik bulderde: "Ik houd van je, ik ben geweldig dol op je, wat ben je een te gek mens, je bent mooi, lief, aardig, verstandig, ik sla volkomen op tilt als ik aan je denk", en zo voorts en zo verder!

Nou ja, lezertjes, jullie begrijpen, dat was érg dommetjes van Evaatje, want heel zuidelijk Limburg beneden de lijn Weert-Venlo schaterde zich een deuk, schuddebuikte drie dagen lang, het aantal gelachen kriecken was bijkans niet meer te tellen: er was in Maastricht een zottin die het waagde het geheimste van het geheimste zomaar aan het daglicht prijs te geven.

Wat natuurlijk nog véél erger was, was niet het feit dat ik de pineut & sigaar was, maar dat het arme meisje waarop ik het voorzien had nog veel méér de klos was; bovendien had zij de algehele commotie niet kunnen zien aankomen. Immers, als volleerd gefrustreerd konijn had ik van mijn voorgenomen publicatie niets gezegd. Géén 'sneak-preview'. Nu zou je toch denken dat een ezel zich in 't gemeen niet tweemaal stoot aan hetzelfde betonblok.

Maar ik ben geen ezel, en dat maakt de zaak een stuk gecompliceerder. Jullie hadden toch eens moeten zien wat er daarnet nog op het scherm van mijn tekstverwerker stond! Met het laatste restje spierbeheersing dat ik nog kon opbrengen heb ik al die liefdes-bits, -bytes en -strings die er in het systeem zaten kordaat verwijderd. Of, nou ja, kordaat... was het niet zo dat elke keer dat ik op die 'delete'-toets ramde een traantje geplengd werd? Het kan toch niet ontkend worden dat het gepruttel van de disk-drive bij het ledigen van deze file me pijn in mijn hart deed!? Wie zou kunnen beweren dat ik niet met gekromde tenen regel na regel vurige liefdesbetooging zag verdwijnen? Het is maar het verstandigst, zo. Ik hou van je.

Eva

MIJN KINDEREN ETEN HARDGEKOOKTE TURF

De Peel, het moerasgebied op de grens van Brabant en Noord-Limburg, is al vaak het decor geweest van literair werk. Het meeste daarvan is ondergebracht in het genre 'streekromans'. De Driekskes, Kubbesen en de Moekes van Toon Kortooms hebben het hele genre meegezogen in het moeras van de tweederangs literatuur, niet altijd terecht. Sommige romans van Anton Coolen bijvoorbeeld hadden een beter lot verdiend. Een ander schadelijk neveneffect van de Peelromantiek is ook dat het erg lang geduurd heeft tot dat iemand de ellende van de veenkoloniën serieus beschreef. Sietse van der Hoek heeft laten zien dat de werkelijkheid erger was dan in tien Peelromans wordt voorgesteld. Maar al worden er geen Peelromans meer geschreven over sombere armoedzaaiers die aan hun zondebesef gekluisterd zijn, de reputatie van het somber onontgonnen land, dat hun karakter bepaalt, is blijven bestaan. Het decor van 'Help, de dokter verzuipt!' blijft bij uitstek geschikt voor een zwarte kijk op 'ons mensen'.

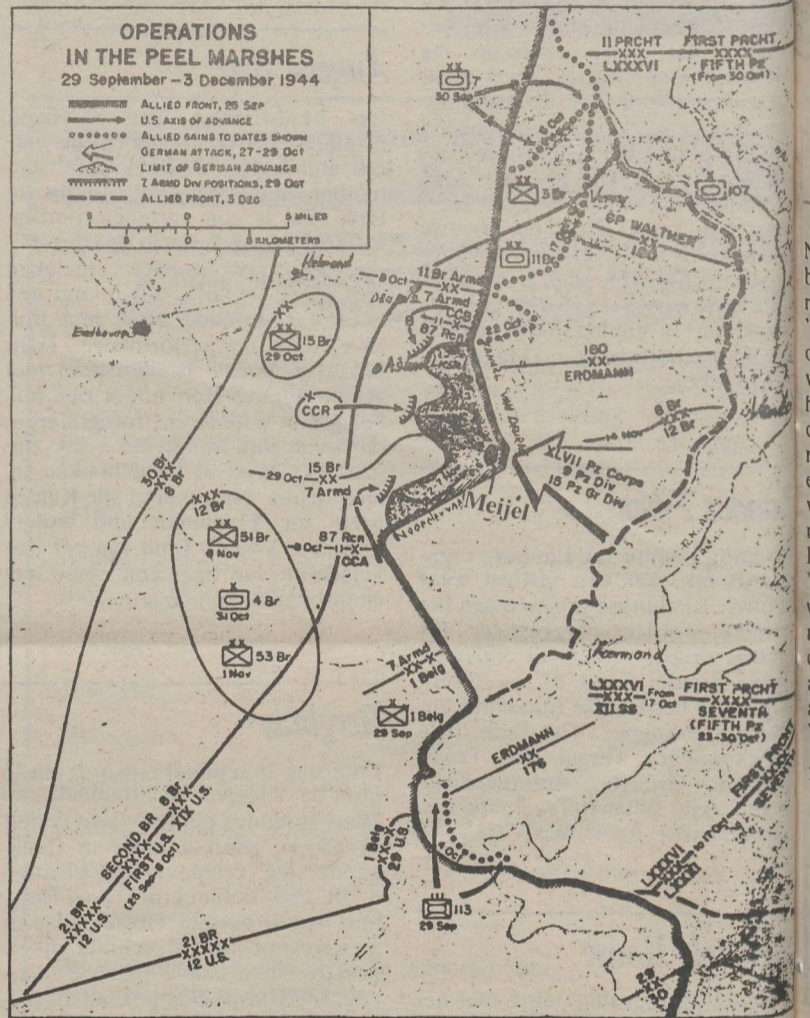
Jos Kleinjans, overdag werkzaam bij de vakgroep Humane Biologie en 's avonds schrijver van romans, heeft voor zijn nieuwe boek 'Het acces van Meijel' het Peeldecor gebruikt om mensen, die in hun primitiefste staat zijn teruggeworpen, te beschrijven. Hij maakt daarbij gebruik van recente historische gegevens, die hij verwerkt in een gefingeerd verhaal. Geen 'fiction', maar 'faction', zoals de methode in Angelsaksische landen wordt genoemd. Kleinjans heeft tot nu toe samen met een vriend uit zijn Nijmeegse studententijd, Jos Verhagen, vijf detectiveromans gepubliceerd onder het pseudoniem J.J. de Logte. De schrijvende maatschap bestaat niet meer, Kleinjans is voor zichzelf begonnen. Maar zijn verleden als detectiveschrijver laat hem niet los. De oorlogsroman (door de uitgever geheel ten onrechte en om puur commerciële redenen voorzien van de ondertitel 'roman over het verzet in Limburg') is geschreven in de hard boiled-stijl van grote Amerikaanse broers als Dashiell Hammett en Raymond Chandler. De hoofdpersoon bij Kleinjans is luitenant Cees Latour, die door het Bureau Bijzondere Opdrachten uit Londen naar Nederland gestuurd wordt. Hij laat zich in het eerste deel van het boek leiden door dezelfde instincten als Sam Spade: zuipen, een grote bek en lekkere wijven. Op dat moment zit Latour nog in Zuid-Limburg, eerst om het verzet te helpen en later, als de Amerikanen dat deel van de provincie bevrijd hebben, als ooggetuige van de strijd om het machtsvacuum. Kleinjans weidt eindeloos uit over de partijen die zich in het verzet gevormd hebben en daaraan na de bevrijding rechten ontleen. Het is aan die uitweidingen te merken dat hij een uitvoerige studie heeft gemaakt van die periode.

Als officier valt Latour onder het Militair Gezag en loopt hij de deur plat van het provinciale commando aan het Vrijthof. Hij veracht de bureaucratistische orde, maar als militair stelt hij de discipline boven alle bedenkingen. Wat de diep geminachte superieur wenst wordt uitgevoerd uit gehoorzaamheid aan zijn eigen plichtsbesef. Zo aanvaardt Latour op een dag het ver-

bericht uit Maastricht

zoek om in de Peel tussen Deurne en Meijel een verzetsgroep op te sporen, die een Duitse officier gevangen houdt. De man zou papieren op zak hebben, die de geallieerden in staat zouden stellen de posities van de Duitsers exact te leren kennen. Op dat ogenblik waren de geallieerde troepen, aangeslagen door het debacle bij Arnhem, niet in staat de Duitsers over de Maas terug te dringen.

Als Latour na enige omzwervingen de verzetsgroep gevonden heeft, ontdekt hij dat de groep er temidden van de moerassen een klein gevangenkamp op nahoudt, waar de dienst wordt uitgemaakt door een verlopen priester, die 'de bisschop' genoemd wordt. De figuur en de locatie doen sterk denken aan de waanzinnige officier die Marlon Brando uitbeeldt in 'Apocalypse Now'. De man met zijn absolutistische machtsopvattingen (uiteengezet in een palaver, die opnieuw sterk afsteekt tegen het overheersend hard boiled-proza in de rest van het boek) krijgt Latour volkomen in zijn macht. Tegelijkertijd wordt Latour overmeesterd door door de ziekte, die hij eerder heeft opgelopen. En tot overmaat van ramp komen de Duitsers terug. Latour komt zichzelf tegen. De man die in het begin de klassieke heldenrol lijkt te gaan spelen, staat machteloos tegenover de anderen en gaat tenslotte ten onder in een bespiegeling over Von Clausewitz' opmer-

De frontsituatie bij Meijel van 29 september tot 3 december

king: 'Wanneer de militaire geest de oorlog totaal verdringt, is er werkelijk sprake van morele grootheid van het leger'.

Het gegeven van Kleinjans en zijn verwerking van historische details zien er aantrekkelijk uit. Helaas heeft hij voor de uitwerking een stijl gehanteerd die totaal niet past bij het gegeven. Sam Spade is een stijl. Als je hem tussendoor een verhandeling over de macht van de staat zou laten houden krijg je de neiging een paar bladzijden over te slaan. En was de stijl van Kleinjans nog maar evenwaardig aan die van Hammett, dan was het tot daar aan toe. Maar nu wordt de hard boiled-stijl tot in het absurde beoefend. Geen zelfstandig naamwoord zonder bijvoeglijk naamwoord, geen glas alcohol zonder een kotspartij, geen lijk zonder gerafeld vlees, geen... nou ja, laat maar.

Jacques Herraets